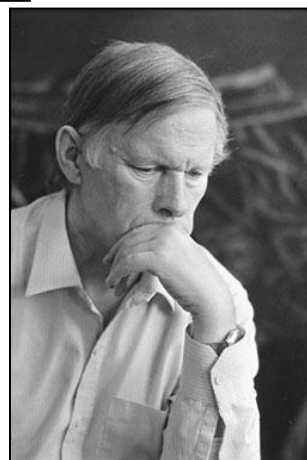
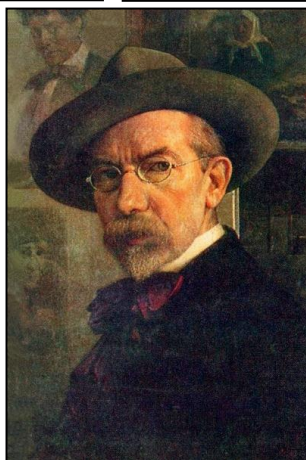
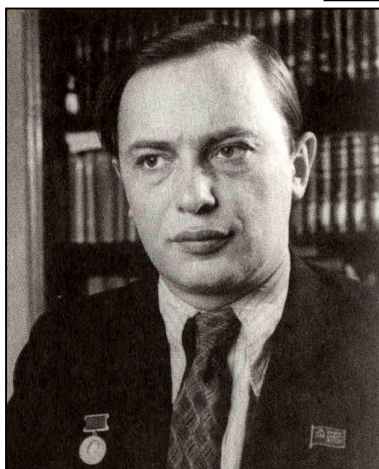
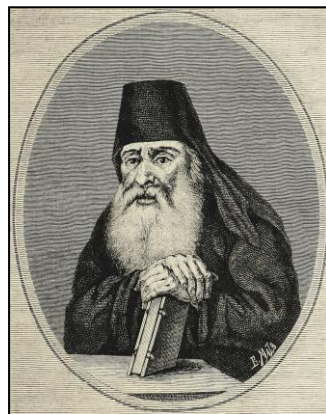

УК «Абласная бібліятэка імя М. Горкага»

Адзел бібліятэчнаўства

*Каляндар
знамянальных і памятных дат
на 2014 год*

Брэст, 2013

“Каляндар знамянальных і памятных дат на 2014 год”, створаны аддзелам бібліятэказнаўства УК “Абласная бібліятэка імя М. Горкага”, традыцыйна змяшчае асноўныя раздзелы:

1. “Международные десятилетия и годы”, “Международные дни и недели”;
2. “Даты беларускага і краязнаўчага календара”;
3. “Даты русійскага і замежнага календара”, “Кнігі-юбіляры”.

У першым раздзеле пералічаны міжнародныя дзесяцігоддзі і гады, якія аб’яўлены і адзначаюцца па лініі ААН, а таксама розныя сусветныя і міжнародныя дні, святы і мерапрыемствы.

Другі раздзел уключае матэрыялы пра юбілеі рэспубліканскага значэння ў галіне літаратуры і мастацтва; юбілеі значных падзей, дзяржаўныя, агульнарэспубліканскія, рэлігійныя святы, памятныя даты; юбілеі дзеячаў, жыццё або дзейнасць якіх звязаны з Брэстчынай.

Трэці раздзел складаюць найбольш значныя даты расійскага і сусветнага календара: юбілеі паэтаў, пісьменнікаў, літаратуразнаўцаў, а таксама вядомых палітычных і грамадскіх дзеячаў.

Выкарыстаная літаратура:

Беларускі каляндар, 2014 год // Новыя кнігі: па старонках беларускага друку. – 2013. – № 8. – Дадатак.

Беларускі каляндар, 2014 год // Новыя кнігі: па старонках беларускага друку. – 2013. – № 9. – Дадатак.

Беларускі каляндар, 2009 год // Новыя кнігі: па старонках беларускага друку. – 2008. – № 7. – Дадатак.

Беларускі каляндар, 2009 год // Новыя кнігі: па старонках беларускага друку. – 2008. – № 8. – Дадатак.

Знаменательные даты – 2009 : универс. энциклоп. календарь для работников библиотек, школ и вузов, деятелей науки и культуры, любителей литературы и искусства. – Москва : Либерия-Бибинформ, 2008. – 752 с.

Календарь знаменательных и памятных дат по истории Брестской области на 2014 год / сост. Г. Д. Калустова. – Брест : НМУ «Государственный архив Брестской области», 2013. – 19 с.

Літаратурная карта Берасцейшчыны / укл. А. Крэйдзіч. – Брэст : ААТ “Брэцкая друкарня”, 2008. – 568 с.

Мастакі Брэстчыны : альбом-каталог / укл. М. П. Кузьміч. – Брэст : ААТ “Брэцкая друкарня”, 2010. – 158 с.

Таксама выкарыстана інфармацыя, атрыманая на розных сайтах у Internet.

МЕЖДУНАРОДНЫЕ ДЕСЯТИЛЕТИЯ И ГОДЫ

XXI век	ВЕК ЧЕЛОВЕКА, ВЕК ОБРАЗОВАНИЯ (ООН)
2005 – 2014	ДЕСЯТИЛЕТИЕ ОБРАЗОВАНИЯ В ИНТЕРЕСАХ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ООН
2005 – 2014	ВТОРОЕ МЕЖДУНАРОДНОЕ ДЕСЯТИЛЕТИЕ КОРЕННЫХ НАРОДОВ МИРА (ООН)
2005 – 2015	МЕЖДУНАРОДНОЕ ДЕСЯТИЛЕТИЕ ДЕЙСТВИЙ «ВОДА ДЛЯ ЖИЗНИ» (ООН)
2006 – 2016	ДЕСЯТИЛЕТИЕ РЕАБИЛИТАЦИИ И УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПОСТРАДАВШИХ РЕГИОНОВ (ТРЕТЬЕ ДЕСЯТИЛЕТИЕ ПОСЛЕ ЧЕРНОБЫЛЯ) (ООН)
2008 – 2017	ВТОРОЕ ДЕСЯТИЛЕТИЕ ООН ПО БОРЬБЕ ЗА ЛИКВИДАЦИЮ НИЩЕТЫ
2010 – 2020	ДЕСЯТИЛЕТИЕ ООН, ПОСВЯЩЁННОЕ ПУСТЫНЯМ И БОРЬБЕ С ОПУСТЫНИВАНИЕМ
2011 – 2020	ДЕСЯТИЛЕТИЕ ДЕЙСТВИЙ ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ БЕЗОПАСНОСТИ ДОРОЖНОГО ДВИЖЕНИЯ (ООН)
2011 – 2020	ДЕСЯТИЛЕТИЕ ООН ПО БИОРАЗНООБРАЗИЮ
2011 – 2020	ТРЕТЬЕ МЕЖДУНАРОДНОЕ ДЕСЯТИЛЕТИЕ ЗА ИСКОРЕНЕНИЕ КОЛОНИАЛИЗМА (ООН)
2013 - 2022	МЕЖДУНАРОДНОЕ ДЕСЯТИЛЕТИЕ СБЛИЖЕНИЯ КУЛЬТУР (ООН)
2014 - 2024	ДЕСЯТИЛЕТИЕ УСТОЙЧИВОЙ ЭНЕРГЕТИКИ ДЛЯ ВСЕХ
2014	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ГОД МАЛЫХ ОСТРОВНЫХ РАЗВИВАЮЩИХСЯ ГОСУДАРСТВ
2014	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ГОД КРИСТАЛЛОГРАФИИ (ООН)
2014	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ГОД СЕМЕЙНЫХ ФЕРМЕРСКИХ ХОЗЯЙСТВ (ООН)
2014	20-Я ГОДОВЩИНА МЕЖДУНАРОДНОГО ГОДА СЕМЬИ
2014	ГОД ТУРИЗМА В СНГ

МЕЖДУНАРОДНЫЕ ДНИ И НЕДЕЛИ

1 января	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ МИРА (ДЕНЬ ВСЕМИРНЫХ МОЛИТВ О МИРЕ) [катол.]
11 января	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ СПАСИБО
26 января	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ТАМОЖЕННИКА [ВТО]
27 января	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ПАМЯТИ ЖЕРТВ ХОЛОКОСТА [ООН]
1-7 февраля (первая неделя февраля)	ВСЕМИРНАЯ НЕДЕЛЯ ГАРМОНИЧНЫХ МЕЖКОНФЕССИОНАЛЬНЫХ ОТНОШЕНИЙ
4 февраля	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ ПРОТИВ РАКА [ВОЗ]
13 февраля	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ РАДИО [ЮНЕСКО]
14 февраля	ДЕНЬ СВЯТОГО ВАЛЕНТИНА
17 февраля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ СПОНТАННОГО ПРОЯВЛЕНИЯ ДОБРОТЫ
20 февраля	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ СОЦИАЛЬНОЙ СПРАВЕДЛИВОСТИ [ООН]
21 февраля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ РОДНОГО ЯЗЫКА [ЮНЕСКО]
1 марта	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЫ [МОГО]
1 марта	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ КОШЕК
2 марта (первое воскресенье марта)	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ДЕТСКОГО ТЕЛЕВИДЕНИЯ И РАДИОВЕЩАНИЯ [ЮНИСЕФ]
3 марта	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ПИСАТЕЛЯ
8 марта	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖЕНСКИЙ ДЕНЬ [МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ ЗА ПРАВА ЖЕНЩИН И МЕЖДУНАРОДНЫЙ МИР ООН]
15 марта	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ЗАЩИТЫ ПРАВ ПОТРЕБИТЕЛЯ
20 марта	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ФРАНКОФОНИИ
20 марта	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ СЧАСТЬЯ [ООН]
21 марта	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ПОЭЗИИ [ЮНЕСКО]
21 марта	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ ЗА ЛИКВИДАЦИЮ РАСОВОЙ ДИСКРИМИНАЦИИ [ООН]
21 марта	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ НАВРУЗ [ООН]
21 марта	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ЧЕЛОВЕКА С СИНДРОМОМ ДАУНА
21-27 марта	НЕДЕЛЯ СОЛИДАРНОСТИ С НАРОДАМИ, БОРЮЩИМИСЯ ПРОТИВ РАСИЗМА И РАСОВОЙ ДИСКРИМИНАЦИИ
22 марта	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ВОДНЫХ РЕСУРСОВ [ООН]
23 марта	ВСЕМИРНЫЙ МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИЙ ДЕНЬ [ВМО]
24 марта	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ПРАВА НА УСТАНОВЛЕНИЕ ИСТИНЫ В ОТНОШЕНИИ ГРУБЫХ НАРУШЕНИЙ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА И ДОСТОИНСТВА ЖЕРТВ [ООН]

24 марта	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ ПРОТИВ ТУБЕРКУЛЁЗА [ВОЗ]
25 марта	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ПАМЯТИ ЖЕРТВ РАБСТВА И ТРАНСАТЛАНТИЧЕСКОЙ РАБОТОРГОВЛИ [ООН]
25 марта	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ СОЛИДАРНОСТИ С СОТРУДНИКАМИ, СОДЕРЖАЩИМИСЯ ПОД СТРАЖЕЙ И ПРОПАВШИМИ БЕЗ ВЕСТИ [ООН]
27 марта	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ТЕАТРА
1 апреля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ПТИЦ
1 апреля	ДЕНЬ СМЕХА
2 апреля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ДЕТСКОЙ КНИГИ [ИБВУ]
2 апреля	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ РАСПРОСТРАНЕНИЯ ИНФОРМАЦИИ О ПРОБЛЕМЕ АУТИЗМА [ООН]
4 апреля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ПРОСВЕЩЕНИЯ ПО ВОПРОСАМ МИННОЙ ОПАСНОСТИ И ПОМОЩИ В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ, СВЯЗАННОЙ С РАЗМИНИРОВАНИЕМ [ООН]
7 апреля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ПАМЯТИ О ГЕНОЦИДЕ В РУАНДЕ [ООН]
7 апреля	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ЗДОРОВЬЯ [ВОЗ]
11 апреля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ОСВОБОЖДЕНИЯ УЗНИКОВ ФАШИСТСКИХ ЛАГЕРЕЙ
12 апреля	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ АВИАЦИИ И КОСМОНАВТИКИ
12 апреля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ПОЛЁТА ЧЕЛОВЕКА В КОСМОС [ООН]
18 апреля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ПАМЯТНИКОВ И ИСТОРИЧЕСКИХ МЕСТ
22 апреля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ МАТЕРИ-ЗЕМЛИ [ООН]
23 апреля	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ КНИГИ И АВТОРСКОГО ПРАВА [ЮНЕСКО]
24 апреля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ СОЛИДАРНОСТИ МОЛОДЁЖИ
25 апреля	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ ПРОТИВ МАЛЯРИИ [ВОЗ]
26 апреля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ
27 апреля <i>(последнее воскресенье апреля)</i>	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ПОРОДНЁННЫХ ГОРОДОВ [ВФПГ]
28 апреля	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ОХРАНЫ ТРУДА [МОТ]
29 апреля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ТАНЦА [ЮНЕСКО]
29 апреля	ДЕНЬ ПАМЯТИ ВСЕХ ЖЕРТВ ПРИМЕНЕНИЯ ХИМИЧЕСКОГО ОРУЖИЯ [ОЗХО]
30 апреля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ДЖАЗА [ЮНЕСКО]
3 мая	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ СВОБОДЫ ПЕЧАТИ [ООН]
5 мая	ДЕНЬ ЕВРОПЫ

5 мая	ДЕНЬ ВЕСАК [ООН] (священный день для буддистов)
8 мая	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ КРАСНОГО КРЕСТА И КРАСНОГО ПОЛУМЕСЯЦА
8–9 мая	ДНИ ПАМЯТИ И ПРИМИРЕНИЯ, ПОСВЯЩЁННЫЕ ПАМЯТИ ЖЕРТВ ВТОРОЙ МИРОВОЙ ВОЙНЫ [ООН]
10-11 мая <i>(вторые суббота и воскресенье мая)</i>	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ МИГРИРУЮЩИХ ПТИЦ [ЮНЕП]
12 мая	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ МЕДИЦИНСКИХ СЕСТЁР
15 мая	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ СЕМЬИ [ООН]
17 мая	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ЭЛЕКТРОСВЯЗИ И ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЩЕСТВА
18 мая	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ МУЗЕЕВ
21 мая	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ КУЛЬТУРНОГО РАЗНООБРАЗИЯ ВО ИМЯ ДИАЛОГА И РАЗВИТИЯ [ООН]
22 мая	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ БИОЛОГИЧЕСКОГО РАЗНООБРАЗИЯ [ООН]
24 мая	ДЕНЬ СВЯТЫХ МЕФОДИЯ И КИРИЛЛА, ДЕНЬ СЛАВЯНСКОЙ ПИСЬМЕННОСТИ И КУЛЬТУРЫ
25–31 мая	НЕДЕЛЯ СОЛИДАРНОСТИ С НАРОДАМИ НЕСАМОУПРАВЛЯЮЩИХСЯ ТЕРРИТОРИЙ [ООН]
29 мая	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ МИРОТВОРЦЕВ ООН
31 мая	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ БЕЗ ТАБАКА [ВОЗ]
1 июня	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ЗАЩИТЫ ДЕТЕЙ
1 июня	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ РОДИТЕЛЕЙ [ООН]
4 июня	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ НЕВИННЫХ ДЕТЕЙ – ЖЕРТВ АГРЕССИИ [ООН]
5 июня	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ [ООН]
8 июня	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ОКЕАНОВ [ООН]
9 июня	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ДРУЗЕЙ
12 июня	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ С ДЕТСКИМ ТРУДОМ [МОТ]
14 июня	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ДОНОРА КРОВИ [ВОЗ]
15 июня	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ РАСПРОСТРАНЕНИЯ ИНФОРМАЦИИ О ЗЛОУПОТРЕБЛЕНИЯХ В ОТНОШЕНИИ ПОЖИЛЫХ ЛЮДЕЙ [ООН]
17 июня	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ С ОПУСТЫНИВАНИЕМ И ЗАСУХОЙ [ООН]
20 июня	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ БЕЖЕНЦЕВ [ООН]
23 июня	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ВДОВ [ООН]
23 июня	ДЕНЬ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СЛУЖБЫ ООН
23 июня	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОЛИМПИЙСКИЙ ДЕНЬ [МОК]

25 июня	ДЕНЬ МОРЯКА [ИМО]
26 июня	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ СО ЗЛОУПОТРЕБЛЕНИЕМ НАРКОТИЧЕСКИМИ СРЕДСТВАМИ И ИХ НЕЗАКОННЫМ ОБОРОТОМ [ООН]
26 июня	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ В ПОДДЕРЖКУ ЖЕРТВ ПЫТОК [ООН]
27 июня	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ РЫБОЛОВСТВА
5 июля (первая суббота июля)	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ КООПЕРАТИВОВ [ООН]
6 июля	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ПОЦЕЛУЯ
11 июля	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ НАРОДОНАСЕЛЕНИЯ [ООН]
18 июля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ НЕЛЬСОНА МАНДЕЛЫ [ООН]
20 июля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ШАХМАТ [ФИДЕ]
28 июля	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ С ГЕПАТИТОМ [ВОЗ]
30 июля	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ДРУЖБЫ [ООН]
1-7 августа	ВСЕМИРНАЯ НЕДЕЛЯ ГРУДНОГО ВСКАРМЛИВАНИЯ [ООН]
6 августа	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ «ВРАЧИ МИРА ЗА МИР»
9 августа	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ КОРЕННЫХ НАРОДОВ МИРА [ООН]
12 августа	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ МОЛОДЁЖИ [ООН]
19 августа	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ГУМАНИТАРНОЙ ПОМОЩИ [ООН]
23 августа	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ПАМЯТИ ЖЕРТВ РАБОТОРГОВЛИ И ЕЁ ЛИКВИДАЦИИ [ЮНЕСКО]
29 августа	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ДЕЙСТВИЙ ПРОТИВ ЯДЕРНЫХ ИСПЫТАНИЙ [ООН]
30 августа	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ЖЕРТВ НАСИЛЬСТВЕННЫХ ИСЧЕЗНОВЕНИЙ [ООН]
1 сентября	ДЕНЬ ЗНАНИЙ
8 сентября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ РАСПРОСТРАНЕНИЯ ГРАМОТНОСТИ [ЮНЕСКО]
8 сентября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ СОЛИДАРНОСТИ ЖУРНАЛИСТОВ
9 сентября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ КРАСОТЫ
10 сентября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ПРЕДОТВРАЩЕНИЯ САМОУБИЙСТВ [ВОЗ]
12 сентября	ДЕНЬ СОТРУДНИЧЕСТВА ЮГ – ЮГ ООН [ООН]
15 сентября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ДЕМОКРАТИИ [ООН]
16 сентября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ОХРАНЫ ОЗОНОВОГО СЛОЯ [ООН]
21 сентября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ МИРА [ООН]
22 сентября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ БЕЗ АВТОМОБИЛЯ

27 сентября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ТУРИЗМА [ЮНВТО]
22 – 28 сентября <i>(последняя неделя сентября)</i>	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ МОРЯ [ИМО]
28 сентября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ ПРОТИВ БЕШЕНСТВА [ВОЗ]
28 сентября <i>(последнее воскресенье сентября)</i>	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ СЕРДЦА [ВОЗ]
1 октября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ПОЖИЛЫХ ЛЮДЕЙ [ООН]
1 октября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ МУЗЫКИ [ЮНЕСКО]
2 октября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ НЕНАСИЛИЯ [ООН]
4 октября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ЗАЩИТЫ ЖИВОТНЫХ (ДЕНЬ ЖИВОТНЫХ)
4 – 10 октября	ВСЕМИРНАЯ НЕДЕЛЯ КОСМОСА
5 октября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ УЧИТЕЛЯ [ЮНЕСКО]
6 октября <i>(первый понедельник октября)</i>	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ АРХИТЕКТУРЫ [МСА]
6 октября <i>(первый понедельник октября)</i>	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ХАБИТАТ
9 октября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ПОЧТЫ [ВПС]
9 октября <i>(второй четверг октября)</i>	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ЗРЕНИЯ [ВОЗ]
10 октября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ПСИХИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ [ВОЗ]
11 октября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ДЕВОЧЕК [ООН]
12 октября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ С АРТРИТОМ [ВОЗ]
13 октября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ПО УМЕНЬШЕНИЮ ОПАСНОСТИ БЕДСТВИЙ
15 октября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ СЕЛЬСКИХ ЖЕНЩИН [ООН]
16 октября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ПРОДОВОЛЬСТВИЯ [ФАО]
17 октября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ ЗА ЛИКВИДАЦИЮ НИЩЕТЫ [ООН]
20 октября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ СТАТИСТИКИ [ООН]
24 октября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ОРГАНИЗАЦИИ ОБЪЕДИНЁННЫХ НАЦИЙ
24 октября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ИНФОРМАЦИИ О РАЗВИТИИ [ООН]
24-30 октября	НЕДЕЛЯ РАЗОРУЖЕНИЯ [ООН]
27 октября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ АУДИОВИЗУАЛЬНОГО НАСЛЕДИЯ [ЮНЕСКО]
6 ноября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ПРЕДОТВРАЩЕНИЯ ЭКСПЛУАТАЦИИ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ ВО ВРЕМЯ ВОЙНЫ И ВООРУЖЁННЫХ КОНФЛИКТОВ [ООН]

10 ноября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ НАУКИ ЗА МИР И РАЗВИТИЕ [ЮНЕСКО]
11-17 ноября	МЕЖДУНАРОДНАЯ НЕДЕЛЯ НАУКИ И МИРА [ООН]
13 ноября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ СЛЕПЫХ [ВОЗ]
13 ноября <i>(второй четверг ноября)</i>	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ КАЧЕСТВА
14 ноября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ С ДИАБЕТОМ [ВОЗ]
16 ноября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ, ПОСВЯЩЁННЫЙ ТЕРПИМОСТИ [ООН]
16 ноября <i>(третье воскресенье ноября)</i>	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ПАМЯТИ ЖЕРТВ ДОРОЖНО-ТРАНСПОРТНЫХ ПРОИСШЕСТВИЙ [ВОЗ]
17 ноября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ ПРОТИВ ХРОНИЧЕСКОЙ ОБСТРУКТИВНОЙ БОЛЕЗНИ ЛЁГКИХ [ВОЗ]
17 ноября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ СТУДЕНТОВ
20 ноября	ДЕНЬ ИНДУСТРИАЛИЗАЦИИ АФРИКИ [ООН]
20 ноября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ РЕБЁНКА [ООН]
20 ноября <i>(третий четверг ноября)</i>	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ФИЛОСОФИИ [ЮНЕСКО]
20 ноября <i>(третий четверг ноября)</i>	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ОТКАЗА ОТ КУРЕНИЯ
21 ноября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ТЕЛЕВИДЕНИЯ [ООН]
25 ноября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ ЗА ЛИКВИДАЦИЮ НАСИЛИЯ В ОТНОШЕНИИ ЖЕНЩИН [ООН]
26 ноября	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ИНФОРМАЦИИ [МАИ]
29 ноября	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ СОЛИДАРНОСТИ С ПАЛЕСТИНСКИМ НАРОДОМ [ООН]
1 декабря	ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ СО СПИДОМ [ООН]
2 декабря	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ ЗА ОТМЕНУ РАБСТВА [ООН]
3 декабря	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ИНВАЛИДОВ [ООН]
5 декабря	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ДОБРОВОЛЬЦЕВ ВО ИМЯ ЭКОНОМИЧЕСКОГО И СОЦИАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ [ООН]
7 декабря	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ГРАЖДАНСКОЙ АВИАЦИИ [ИКАО]
9 декабря	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ БОРЬБЫ С КОРРУПЦИЕЙ [ООН]
10 декабря	ДЕНЬ ЗАЩИТЫ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА [ООН]
11 декабря	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ГОР [ООН]
18 декабря	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ МИГРАНТА [ООН]
19 декабря	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ПОМОЩИ БЕДНЫМ
20 декабря	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ СОЛИДАРНОСТИ ЛЮДЕЙ [ООН]

Список аббревиатур

[IBBY]	Международный совет по детской книге (International Board on Books for Young People, IBBY)
[ICOMOS]	Международный совет по вопросам охраны памятников и достопримечательных мест
ВМО	Всемирная метеорологическая организация
ВОЗ	Всемирная организация здравоохранения
ВОИС	Всемирная организация интеллектуальной собственности
ВПС	Всемирный почтовый союз
ВТО	Всемирная таможенная организация
ВФПГ	Всемирная федерация породнённых городов
ИКАО	Международная организация гражданской авиации
ИМО [ИМО]	Международная морская организация
МАИ	Международная Академия информатизации
МОГО	Международная организация гражданской обороны
МОК	Международный Олимпийский комитет
МОТ	Международная организация труда
МСА	Международный союз архитекторов
ОЗХО	Организация по запрещению химического оружия
ООН	Организация Объединённых Наций
ФИДЕ	Всемирная шахматная федерация
ЮНВТО	Всемирная туристская организация
ЮНЕП	Программа Организации Объединённых Наций по окружающей среде
ЮНЕСКО	Организация Объединённых Наций по вопросам образования, науки и культуры
ЮНИСЕФ	Детский фонд Организации Объединённых Наций

ДАТЫ БЕЛАРУСКАГА І КРАЯЗНАЎЧАГА КАЛЕНДАРА

У 2014 годзе спаўняецца:

- 995** гадоў з часу першага ўпамінання г. **БРЭСТА** ў “Аповесці мінулых гадоў” (пад 1019 г.)
- 990** гадоў з дня нараджэння **ІЗЯСЛАВА ЯРАСЛАВАВІЧА** (у хрышчэнні ДЗМІТРЫЯ; 1024–1078), князя тураўскага і вялікага князя кіеўскага
- 985** гадоў з дня нараджэння **УСЯСЛАВА БРАЧЫСЛАВАВІЧА** (УСЯСЛАВА ЧАРАДЗЕЯ; каля 1029–1101), князя полацкага, пры якім быў пабудаваны Полацкі Сафійскі сабор, аднаго з герояў “Слова аб палку Ігаравым”
- 970** гадоў з пачатку будаўніцтва **ПОЛАЦКАГА САФІЙСКАГА САБОРА**, помніка архітэктуры XI–XVIII стст., першага твора мураванага хрысціянскага храмабудаўніцтва на беларускіх землях (Полацк; 1044 ці 1050)
- 650** гадоў з дня нараджэння **ГРЫГОРЫЯ** (свец. ГАЎРЫІЛ) **ЦАМБЛАКА** (каля 1364 – 1419 ці 1420), праваслаўнага царкоўнага дзеяча ВКЛ, балгарскага і старажытнарускага пісьменніка
- 605** гадоў з пачатку фарміравання запаведнага рэжыму ў **БЕЛАВЕЖСКОЙ ПУШЧЫ** (Камянецкі, Пружанскі, Свіславіцкі р-ны; 1409)
- 565** гадоў з часу першых звестак аб г. **ЛУНІНЕЦ** (1449)
- 540** гадоў з дня нараджэння **ЭРАЗМА ВІТЭЛІЯ** (сапр. ЦЁЛАК, ЦЁЛК; 1474(?)–1522), дзяржаўнага, рэлігійнага і культурнага дзеяча ВКЛ і Рэчы Паспалітай, публіцыста, мецэната
- 520** гадоў з часу атрымання г. **ВЫСОКАЕ** (Камянецкі р-н) магдэбургскага права і герба (1494)
- 520** гадоў з часу першага ўпамінання г. **КОСАВА** (Івацэвіцкі р-н) у пісьмовых крыніцах (1494)
- 495** гадоў з часу першага ўпамінання г. **ІВАЦЭВІЧЫ** ў пісьмовых крыніцах (1519)
- 480** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ГВАНЫНІ** (ГВАГНІНІ; 1534–1614), польскага гісторыка, аўтара “Хронікі Еўрапейскай Сарматы”, у якой шмат звестак па гісторыі і геаграфіі ВКЛ
- 480** гадоў з дня нараджэння **ЯНА ЛАСЦКАГА** (каля 1534 – пасля 1599), польскага гісторыка, бібліёграфа, пісьменніка, рэлігійнага дзеяча, які пэўны час жыў і працаваў у Беларусі
- 450** гадоў з часу выдання “**РАЗМОВЫ ПАЛЯКА З ЛІТВІНАМ**”, каштоўнага помніка сацыялагічнай і палітычнай думкі Беларусі XVI ст., аднаго з першых друкаваных свецкіх твораў на тэрыторыі Беларусі (Брэст; 1564)
- 445** гадоў з пачатку існавання **РЭЧЫ ПАСПАЛІТАЙ**, феадальнай федэратыўнай дзяржавы, у якую ў выніку Люблінскай уніі былі аб’яднаны Польшча і ВКЛ (1569–1795)
- 425** гадоў з часу атрымання г. **КОБРЫН** граматы на магдэбургскае права (1589)

- 425 гадоў з часу атрымання г. **ПРУЖАНЫ** граматы на магдэбургскае права (1589)
- 385 гадоў з дня нараджэння **СІМЯОНА ПОЛАЦКАГА (САМУІЛА ЕМЯЛЬЯНАВІЧА ПЯТРОЎСКАГА-СІТНІЯНОВІЧА**, паводле інш. звестак – **ГАЎРЫЛАВІЧА**; 1629, Полацк – 1680), беларускага і расійскага пісьменніка, перакладчыка, драматурга, філосафа-асветніка, педагога, тэолага, грамадскага і царкоўнага дзеяча
- 350 гадоў з дня нараджэння **ЛЮДВІКА КАНСТАНЦІНА ПАЦЕЯ** (1664–1730), дзяржаўнага і ваеннага дзеяча ВКЛ, удзельніка Паўночнай вайны 1700–1721 гг.
- 230 гадоў з часу адкрыцця **АГУЛЬНААСВЕТНАЙ ШКОЛЫ ДЛЯ ДВАРАНСКІХ ДЗЯЦЕЙ** пры манастыры картузаў у м. Бяроза Пружанскага павета (1784)
- 190 гадоў з дня нараджэння **ФЕЛІКСА ЗАВАДСКАГА** (каля 1824, Вільня – 1891), друкара, выдаўца, сярод выданняў якога – малітоўнікі, календары, дзіцячая літаратура, творы Ю. Крашэўскага, І. Ходзькі, М. Дубіцкага
- 180 гадоў з часу стварэння **БРЭСЦКАЙ МЕТЭАРАЛАГІЧНАЙ СТАНЦЫІ** (1834)
- 180 гадоў з часу заснавання **ВІЦЕБСКАЙ НАСТАЎНІЦКАЙ СЕМІНАРЫІ**, першай у Беларусі спецыяльнай навучальнай установы, якая рыхтавала настаўнікаў для прыходскіх і павятовых вучылішчаў, падрыхтоўчых класаў гімназій (Віцебск; 1834–1839)
- 160 гадоў з дня нараджэння **ТЭРЭЗЫ ГАРДЗЯЛКОЎСКАЙ** (1854–1933), перакладчыцы, выдаўца, арганізатара беларускай школы, настаўнікам якой з’яўляўся Я. Колас
- 150 гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ІВАНОВІЧА МІЛАВІДАВА** (1864 – пасля 1933), вучонага-гісторыка, археографа, бібліёграфа, педагога, даследчыка помнікаў кірылічнага пісьменства, гісторыі праваслаўнай царквы, паўстання 1863–1864 гг., архіўнай справы
- 145 гадоў з дня нараджэння **ІВАНА КАНСТАНЦІНАВІЧА БОГАЯЎЛЕНСКАГА** (1869–1930), матэматыка, аўтара першых на Беларусі дапаможнікаў па матэматыцы для студэнтаў
- 145 гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА РАМАНОВІЧА ПШЧОЛКІ** (1869, Ушацкі р-н – 1943), пісьменніка, публіцыста, этнографа, фалькларыста
- 145 гадоў з часу заканчэння будаўніцтва **ЧЫГУНКІ “БРЭСТ – ВАРШАВА”** (1869)
- 130 гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА УЛАДЗІМІРАВІЧА КУМЕЛЬСКАГА** (1884–1939), акцёра, рэжысёра, заснавальніка рускага тэатра на Беларусі, заслужанага артыста Беларусі, заслужанага дзеяча мастацтваў Беларусі
- 125 гадоў з дня нараджэння **ШНЕЎРА ЗАЛМАНА ШАЗАРА** (сапр. ЗАЛМАН РУБАШАЎ; 1889, г.п. Мір – 1974), дзяржаўнага і палітычнага дзеяча, пісьменніка і гісторыка літаратуры, Прэзідэнта Ізраіля (1963–1973)

- 120 гадоў з дня нараджэння **ІЗРАІЛЯ МАЙСЕЕВІЧА ЛЯПЛЕЎСКАГА** (1894, Брэст – 1938), дзяржаўнага дзеяча, удзельніка Першай сусветнай вайны, Народнага камісара ўнутраных спраў БССР (1934–1936)
- 120 гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ВАСІЛЬЕВІЧА АЗБУКІНА** (1894, Бабруйск – 1943(?)), вучонага-географа, краязнаўца, аднаго з арганізатараў краязнаўчага руху ў Беларусі, дзеяча беларускага нацыянальнага руху
- 120 гадоў з дня нараджэння **АЛЬФОНСА БАЛЯСЛАВАВІЧА ПЕТРАШКЕВІЧА** (1894, Віленшчына (?) – 1918), паэта, празаіка
- 110 гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА КАРПАВІЧА ВАСІЛЬЕВА** (1904, Рэчыца ці Пінск – 1956), удзельніка Вялікай Айчыннай вайны, поўнага кавалера ордэна Славы
- 105 гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ МІХАЙЛАВІЧА КРЫЎЦА** (1909, Мастоўскі р-н – 1945), паэта
- 105 гадоў з дня нараджэння **РЫГОРА ЦІХАНАВІЧА ЛЫНЬКОВА** (1909, Рагачоўскі р-н – 1941), паэта, перакладчыка, публіцыста
- 105 гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце **ДРУКАРНІ** Клейна (1909)
- 105 гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце першага **КІНЕМАТОГРАФА** (1909)
- 105 гадоў з часу адкрыцця ў г. Пінску **МЕЛАВОЙ ФАБРЫКІ** Владаўскага (1909)
- 95 гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце **ДРУКАРНІ** М. Тэненбаума (1919)
- 95 гадоў з часу адкрыцця ў г. Драгічыне **ДЗЯРЖАЎНАЙ ГІМНАЗІІ імя Ю. КРАШЭЎСКАГА** (1919)
- 95 гадоў з часу адкрыцця ў г. Кобрыне **ДЗЯРЖАЎНАЙ ГІМНАЗІІ імя М. РАДЗЕВІЧ** (1919)
- 95 гадоў з часу заснавання **ВІЛЕНСКАЙ БЕЛАРУСКАЙ ГІМНАЗІІ** (1919–1944), адной з першых беларускіх сярэдніх навучальных устаноў у Заходняй Беларусі
- 90 гадоў з часу стварэння **БРЭСЦКАГА МУЗЫЧНАГА ГРАМАДСТВА** (1924)
- 90 гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце таварыствам “Тарбут” **ЯЎРЭЙСКАЙ ГІМНАЗІІ** (1924)
- 90 гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце **ВЯЧЭРНЯЙ ГІМНАЗІІ ДЛЯ ДАРОСЛЫХ** (1924)
- 90 гадоў з часу стварэння ў г. Брэсце **АДДЗЕЛА ПОЛЬСКАГА КРАЯЗНАЎЧАГА ГРАМАДСТВА** (1924)
- 90 гадоў з пачатку дзейнасці РУВП “**БРЭСТХЛЕБПРАМ**”, буйнейшага аб’яднання хлебапякарнай вытворчасці Брэсцкай вобласці (Брэст; 1924)
- 90 гадоў з часу заснавання РУП “**ВЫДАВЕЦКІ ДОМ “БЕЛАРУСКАЯ НАВУКА”**” (Мінск; 1924)
- 90 гадоў з пачатку выдання штомесячнага дзяржаўнага (нацыянальнага) бібліяграфічнага паказальніка “**КНІЖНЫ ЛЕТАПІС**” (Мінск; 1924)
- 90 гадоў з пачатку выдання дзяржаўнага (нацыянальнага) бібліяграфічнага паказальніка “**ЛЕТАПІС НОТНЫХ ВЫДАННЯЎ**” (Мінск; 1924)
- 85 гадоў з часу заснавання **БАРАНАВІЦКАГА КРАЯЗНАЎЧАГА МУЗЕЯ** (1929)

- 85 гадоў з часу стварэння РУВП **“БЕЛМЕДПРЭПАРАТЫ”**, аднаго з буйнейшых фармацэўтычных прадпрыемстваў краіны (Мінск; 1929)
- 85 гадоў з часу заснавання **ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ЎНІВЕРСІТЭТА імя Ф. СКАРЫНЫ** (1929)
- 85 гадоў з часу адкрыцця ў г. Драгічыне **ЭЛЕКТРАСТАНЦЫІ** (1929)
- 80 гадоў з пачатку выдання штомесячнага дзяржаўнага (нацыянальнага) бібліяграфічнага паказальніка **“ЛЕТАПІС ЧАСОПІСНЫХ АРТЫКУЛАЎ”** (Мінск; 1934)
- 75 гадоў з часу заснавання ААТ **«БРЭСЦКАЯ ШВЕЙНАЯ ФІРМА “НАДЗЕЯ”»** (Брэст; 1939)
- 75 гадоў з пачатку дзейнасці ААТ **“САВУШКІН ПРАДУКТ”**, аднаго з буйнейшых беларускіх вытворцаў прадукцыі з малака і садавіны (Брэст; 1939)
- 70 гадоў з часу заснавання ААТ **“БАРАНАВІЦКАЯ ШВЕЙНАЯ ФАБРЫКА”**, у складзе канцэрна “Беллегпрам” (Баранавічы; 1944)
- 70 гадоў з часу стварэння ААТ **“БАРАНАВІЦКІ АЎТААГРЭГАТНЫ ЗАВОД”**, аднаго з вядучых вытворцаў аўтакампанентаў для грузавой і аўтобуснай тэхнікі (Баранавічы; 1944)
- 70 гадоў з часу заснавання ААТ **“БАРАНАВІЦКІ МАЛОЧНЫ КАМБІНАТ”**, які ўваходзіць у склад холдынга “Брэстмясамалпрам” (Баранавічы; 1944)
- 60 гадоў з часу выхаду на экран першага беларускага каляровага мастацкага фільма **“ДЗЕЦІ ПАРТЫЗАНА”** (Мінск; 1954)
- 60 гадоў з дня нараджэння **АЛЕСЯ (АЛЯКСАНДРА ПЯТРОВІЧА) ШАЎЦОВА** (1954, Давыд-Гарадок), пісьменніка
- 55 гадоў з часу заснавання ЗАТ **“АТЛАНТ”**, вядучага вытворца і экспарцёра халадзільнікаў Рэспублікі Беларусь і СНД (1959)
- 40 гадоў з пачатку правядзення міжнароднага фестывалю мастацтваў **“БЕЛАРУСКАЯ МУЗЫЧНАЯ ВОСЕНЬ”**, (Мінск; 1974)
- 40 гадоў з часу стварэння вакальна-інструментальнага ансамбля **“ВЕРАСЫ”** (Мінск; 1974–1996), лаўрэата прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1980)
- 40 гадоў з часу стварэння ансамбля **“СЯБРЫ”** (Мінск; 1974), заслужанага калектыва Рэспублікі Беларусь, лаўрэата прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1984)
- 40 гадоў з часу стварэння **БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ЗАСЛУЖАНАГА ХАРЭАГРАФІчнага ансамбля “ХАРОШКІ”** (Мінск; 1974), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1996) і прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1982)
- 35 гадоў з часу заснавання біялагічнага заказніка рэспубліканскага значэння **БОРСКІ** (Ганцавіцкі, Лунінецкі р-ны; 1979)
- 35 гадоў з часу заснавання **ЧЫРВОНАЙ КНІГІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ** (1979)
- 35 гадоў з часу заснавання біялагічнага заказніка рэспубліканскага значэння **ЯЛОЎСКІ** (Ганцавіцкі р-н; 1979)

- 30 гадоў з пачатку выдання дзяржаўнага (нацыянальнага) бібліяграфічнага паказальніка **“КНІГІ БЕЛАРУСІ”** (Мінск; 1984)
- 25 гадоў з пачатку правядзення міжнароднага фестывалю тэатральнага мастацтва **“СЛАВЯНСКІЯ ТЭАТРАЛЬНЫЯ СУСТРЭЧЫ”**, (Гомель; 1989)
- 20 гадоў з пачатку выдання навукова-практычнага часопіса **“ВЕСНІК БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ЭКАНАМІЧНАГА ЎНІВЕРСІТЭТА”** (Мінск; 1994)
- 20 гадоў з пачатку выдання дзяржаўнага (нацыянальнага) бібліяграфічнага паказальніка **“ЛЕТАПІС КАРТАГРАФІЧНЫХ ВЫДАННЯЎ”** (Мінск; 1994)
- 15 гадоў з часу заснавання ландшафтнага заказніка рэспубліканскага значэння **СЯРЭДНЯЯ ПРЫПЯЦЬ** (Пінскі, Лунінецкі, Столінскі і Жыткавіцкі р-ны; 1999)

СТУДЗЕНЬ

- 450 гадоў з часу **АРШАНСКАЙ БІТВЫ** (Орша; 1564), бітвы паміж войскам Маскоўскай дзяржавы і войскам ВКЛ, якая адбылася ў ходзе Лівонскай вайны 1558–1583 гг.
- 15 гадоў з пачатку выдання навукова-практычнага часопіса **“АРХІВЫ І СПРАВАВОДСТВА”** (Мінск; 1999)
- 1 **НОВЫ ГОД**
- 1 **95** гадоў з дня абвяшчэння **БЕЛАРУСКАЙ САВЕЦКАЙ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭСПУБЛІКІ** (БССР; 1919–1991), саюзнай дзяржавы ў складзе СССР
- 1 **90** гадоў з дня нараджэння **РАМУАЛЬДА ЗДЗІСЛАВА КЛЯКОЎСКАГА** (1924, Пінск), вучонага ў галіне экалогіі і экалагічнай біяэнергетыкі, акадэміка Польскай АН, замежнага члена НАН Беларусі
- 1 **85** гадоў з дня адкрыцця **НАЦЫЯНАЛЬнай АКАДЭМІ НАВУК БЕЛАРУСІ**, вышэйшай дзяржаўнай навуковай арганізацыі Беларусі (Мінск; 1929)
- 1 **65** гадоў з дня нараджэння **ВЯЧАСЛАВА ІВАНОВІЧА ПАКУМЕЙКІ** (1949, Ганцавіцкі р-н), дзеяча самадзейнага мастацтва, заслужанага работніка культуры Беларусі
- 1 **45** гадоў з часу стварэння **БРЭСЦКАГА АБЛАСНОГА ДОМА МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ** (1969)
- 2 **70** гадоў з дня нараджэння **ЯЎГЕНА ВАСІЛЬЕВІЧА МАЛАШЭВІЧА** (1944, Пружанскі р-н), вучонага-біёлага, журналіста, кнігавыдаўца, аўтара-складальніка шэрагу энцыклапедычных і даведачных выданняў, заслужанага работніка культуры Беларусі
- 2 **60** гадоў з дня нараджэння **ЗМІТРАКА (ДЗМІТРЫЯ ДЗМІТРЫЕВІЧА) МАРОЗАВА** (1954, Крупскі р-н), пісьменніка, лаўрэата прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1988), прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі (1995), рэспубліканскай літаратурнай прэміі “Залаты Купідон” (2006)

- 3 **70** гадоў з дня нараджэння **МІХАСЯ** (МІХАІЛА ФЁДАРАВІЧА) **РАМАНЮКА** (1944, Брагінскі р-н – 1997), мастацтвазнаўца, этнографа, мастака, даследчыка народнага мастацтва і матэрыяльнай культуры Беларусі
- 4 **285** гадоў з дня нараджэння **ІАХІМА ІГНАЦЫ ЮЗАФА ХРАПТОВІЧА** (ЛІТАВОРА-ХРАПТОВІЧА; 1729, Баранавіцкі р-н – 1812), грамадска-палітычнага, дзяржаўнага і культурнага дзеяча ВКЛ, філосафа, публіцыста, паэта, перакладчыка
- 4 **145** гадоў з дня нараджэння **ЯДВІГІНА Ш.** (сапр. **АНТОН ІВАНАВІЧ ЛЯВІЦКІ**; 1869, Кіраўскі р-н – 1922), пісьменніка, аднаго з пачынальнікаў новай беларускай прозы, драматурга, публіцыста
- 4 **85** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА КІРЭВІЧА СЯРКОВА** (1929, Гомельскі р-н – 1998), пісьменніка
- 4 **55** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ** (МІКАЛАЯ ВІКТАРАВІЧА) **ШАБОВІЧА** (1959, Мядзельскі р-н), паэта
- 5 **ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ САЦЫЯЛЬНАЙ АБАРОНЫ**
- 5 **ДЗЕНЬ БАНКАЎСКАГА І ФІНАНСАВАГА РАБОТНІКА** (першая нядзеля студзеня)
- 6 **60** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА АНТОНАВІЧА МАРУКА** (1954, Ганцавіцкі р-н – 2010), паэта, перакладчыка, публіцыста
- 6 **50** гадоў з дня нараджэння **АЛЕСЯ** (АЛЯКСАНДРА МІКАЛАЕВІЧА) **КАРЛЮКЕВІЧА** (1964, Пухавіцкі р-н), публіцыста, краязнаўца, літаратуразнаўца, лаўрэата прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь “За духоўнае адраджэнне” (2006)
- 7 **РАСТВО ХРЫСТОВА** (праваслаўнае Раство)
- 7 **90** гадоў з дня нараджэння **БАРЫСА ІВАНАВІЧА БУР’ЯНА** (1924–2009), тэатральнага крытыка, празаіка, драматурга, сцэнарыста
- 7 **90** гадоў з дня нараджэння **ГЕОРГІЯ УЛАДЗІМІРАВІЧА ШЫЛОВІЧА** (1924, Мінск), пісьменніка, аўтара аповесцей, апавяданняў, казак
- 7 **65** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА МІХАЙЛАВІЧА ЧЫЖА** (1949, Бярозаўскі р-н), расійскага вучонага ў галіне ваеннай медыцыны, члена-карэспандэнта Расійскай акадэміі медыцынскіх навук, генерал-палкоўніка, заслужанага ўрача Расіі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Расіі (1997) і Прэміі Урада Расійскай Федэрацыі (2004)
- 8 **90** гадоў з дня нараджэння **АЛЕСЯ** (АЛЯКСАНДРА АНУФРЫЕВІЧА) **САВІЦКАГА** (1924, Полацк), пісьменніка, лаўрэата прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1970), Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа (2002), літаратурнай прэміі Расіі “Прохараўскае поле” (2010), удзельніка вызвалення Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, кавалера ордэнаў “Знак Пашаны” і Францыска Скарыны
- 9 **160** гадоў з дня нараджэння **ЯЎГЕНІІ ЭДУАРДАЎНЫ ЛІНЁВАЙ** (дзявоч. **ПАПРЫЦ**; 1854, Брэст – 1919), расійскай фалькларысткі, спявачкі, харавога дырыжора, удзельніцы стварэння першай у Расіі народнай кансерваторыі (Масква; 1906)

- 10 **95** гадоў з дня нараджэння **АРКАДЗЯ АНДРЭЕВІЧА ГЕЙНЭ** (1919, г.п. Бешанковічы – 1942), паэта
- 10 **85** гадоў з дня нараджэння **МІХАСЯ (МІХАІЛА РЫГОРАВІЧА) ЯРОША** (1929, Клецкі р-н – 1987), літаратуразнаўца, крытыка, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа (1980)
- 10 **60** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ ВАСІЛЬЕВІЧА КАНДРАСЮКА** (1954, Брэст – 2013), кампазітара, лаўрэата прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь “За духоўнае адраджэнне” (2005)
- 12 **95** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ ФЁДАРАВІЧА ХОМЧАНКІ** (1919, Касцюковіцкі р-н – 1992), пісьменніка
- 12 **85** гадоў з дня нараджэння **ДЗМІТРЫЯ ЯКАЎЛЕВІЧА БУГАЁВА** (1929, Крычаўскі р-н), крытыка, літаратуразнаўца, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа (1984)
- 13 **115** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ ЗАХАРАВІЧА КАРЖА** (1899, Салігорскі р-н – 1967), ваеннага дзеяча, генерал-маёра, аднаго з арганізатараў і кіраўнікоў партызанскага руху на Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, Героя Савецкагаюза (1944)
- 15 **105** гадоў з дня нараджэння **ЯЎХІМА МАЙСЕЕВІЧА ФАМІНА** (1909, Лёзненскі р-н – 1941), аднаго з кіраўнікоў абароны Брэсцкай крэпасці ў Вялікую Айчынную вайну
- 15 **65** гадоў з дня нараджэння **КАНСТАНЦІНА АНДРЭЕВІЧА СУМАРА** (1949, Лунінецкі р-н), старшыні Брэсцкага аблвыканкама
- 17 **110** гадоў з дня нараджэння **АЛЕСЯ (АЛЯКСАНДРА ІВАНАВІЧА) ЯКІМОВІЧА** (1904, Уздзенскі р-н – 1979), пісьменніка, аднаго з заснавальнікаў беларускай дзіцячай літаратуры, заслужанага дзеяча культуры Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1974)
- 17 **50** гадоў з дня нараджэння **АНДРЭЯ МІХАЙЛАВІЧА ФЕДАРЭНКІ** (1964, Мазырскі р-н), пісьменніка, лаўрэата Літаратурнай прэміі імя І. Мележа (1995)
- 20 **130** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА АНТОНАВІЧА СЯНКЕВІЧА** (1884, Стаўбцоўскі р-н – 1938 ці 1939), дзяржаўнага і партыйнага дзеяча Беларусі, вучонага, пісьменніка, публіцыста
- 20 **25** гадоў з часу заснавання ААТ “ПРЫОРБАНК”, буйнейшага прыватнага ўніверсальнага банка Рэспублікі Беларусь (Мінск; 1989)
- 21 **80** гадоў з дня нараджэння **АЛЕГА АЛЯКСАНДРАВІЧА СТАХОВІЧА** (1934, Мінскі р-н), архітэктара, сярод асноўных работ якога (у аўтарскім калектыве) – Курган Славы Савецкай Арміі, галоўны ўваход у мемарыяльны комплекс “Брэсцкая крэпасць-герой”, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1970)
- 21 **55** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА АЛЯКСАНДРАВІЧА ФАЛЕЯ** (1959, Баранавіцкі р-н), мастака, лаўрэата Міжнароднага біенале графікі (С-Пецярбург; 2004), члена Міжнароднай акадэміі графікі
- 22 **65** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА ІВАНАВІЧА КЕБЕЦА** (1949, Петрыкаў – 2005), мастака

- 24 **110** гадоў з дня нараджэння **ЯНКІ (ІВАНА ІОСИФАВІЧА) ШУТОВІЧА** (1904, Сморгонскі р-н – 1973), публіцыста, выдаўца, літаратуразнаўца, грамадскага і культурнага дзеяча
- 24 **75** гадоў з часу заснавання **НАЦЫЯНАЛЬНАГА МАСТАЦКАГА МУЗЕЯ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**, буйнейшага ў краіне збору выяўленчага і дэкаратыўна-прыкладнага беларускага і замежнага мастацтваў (Мінск; 1939)
- 25 **210** гадоў з дня нараджэння **АНТОНА ЭДВАРДА АДЫНЦА** (1804, Ашмянскі р-н – 1885), польскага паэта, перакладчыка, мемуарыста, выдаўца, удзельніка паўстання 1830–1831 гг.
- 25 **90** гадоў з дня нараджэння **ВІКТАРА УЛАДЗІМІРАВІЧА МАРТЫНАВА** (1924–2013), мовазнаўца, даследчыка ў галіне славістыкі, семантыкі і лінгвістычных аспектаў праблем штучнага інтэлекту, стваральніка Універсальнага семантычнага кода (УСК), заслужанага дзеяча навукі Беларусі
- 25 **145** гадоў з дня нараджэння **АДАМА ГІЛЯРЫ КАЛІКСТАВІЧА ГУРЫНОВІЧА** (1869, Мядзельскі р-н – 1894), паэта, фалькларыста, рэвалюцыянера
- 26 **ДЗЕНЬ БЕЛАРУСКАЙ НАВУКІ** (апошняя нядзеля студзеня)
- 28 **185** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА ДАՒЛАВІЧА СПАСОВІЧА** (1829, Рэчыца – 1906), юрыста, публіцыста, літаратуразнаўца, гісторыка, грамадскага дзеяча, аўтара аднаго з лепшых у свой час падручнікаў па рускім крымінальным праве
- 28 **100** гадоў з дня нараджэння **ЯЎГЕНА РЫГОРАВІЧА ЧАМАДУРАВА** (1914–2006), мастака тэатра, народнага мастака Беларусі, заслужанага дзеяча мастацтваў Таджыкістана, Літвы і Расіі, акадэміка Пятроўскай акадэміі навук і мастацтваў, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі СССР (1949)
- 28 **75** гадоў з дня нараджэння **РЫГОРА ІВАНАВІЧА БАРАВІКА** (1939), рэжысёра, педагога, тэатразнаўца, аўтара і суаўтара п’ес, тэатральных сцэнарыяў, інсцэніровак, тэатразнаўчых прац, вучэбна-метадычных выданняў
- 28 **70** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА КЛІМЕНЦЬЕВІЧА ВІНАГРАДАВА** (1944, Чашнікаўскі р-н), архітэктара, асноўнымі работамі якога з’яўляюцца археалагічны музей “Бярэсце” (Брэст), будынкі Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі і чыгуначнага вакзала (Мінск), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (2004, 2008)
- 29 **130** гадоў з дня нараджэння **АНТОНА ІВАНАВІЧА ЛУЦКЕВІЧА** (1884–1942), палітычнага і грамадскага дзеяча, гісторыка, літаратурнага крытыка, публіцыста
- 29 **100** гадоў з дня нараджэння **ЛЮБОВІ ЯКАЎЛЕЎНЫ БАЦВІННІК** (1914, Мінск – 1980), дыктара беларускага радыё, заслужанага дзеяча культуры Беларусі
- 31 **100** гадоў з дня нараджэння **ЯКАВА АЙЗІКАВІЧА (АЛЯКСАНДРАВІЧА) ХЕЛЕМСКАГА** (1914–2003), расійскага паэта, празаіка, перакладчыка твораў беларускіх пісьменнікаў, заслужанага

дзеяча культуры Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа (1980)

ЛЮТЫ

- 2   **520** гадоў з дня нараджэння **БОНЫ СФОРЦА** (1494–1557), каралевы польскай і вялікай княгіні літоўскай
- 2   **100** гадоў з дня нараджэння **СІМЫ ГЕРАСІМАЎНЫ НІСНЕВІЧ** (1914, Чэрвень – 1985), музыказнаўца, педагога, даследчыка гісторыі беларускай прафесійнай музыкі
- 2   **70** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ІВАНАВІЧА КАПЫЛОВІЧА** (1944, Мазырскі р-н), пісьменніка
- 4   **115** гадоў з дня нараджэння **РЫГОРА МАЦВЕЕВІЧА ЛІНЬКОВА** (1899–1961), аднаго з кіраўнікоў партызанскага руху ў Пінскай і Баранавіцкай абласцях у Вялікую Айчынную вайну, Героя Савецкага Саюза (1943)
- 4   **80** гадоў з дня нараджэння **АРСЕНЯ СЯРГЕЕВІЧА ЛІСА** (1934, Смаргонскі р-н), фалькларыста, літаратуразнаўца, краязнаўца, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1986)
- 4   **25** гадоў з часу адкрыцця **МУЗЕЯ “ВЫРАТАВАННЫЯ МАСТАЦКІЯ КАШТОЎНАСЦІ”** (1989), філіяла Брэсцкага абласнога краязнаўчага музея
- 6   **100** гадоў з дня нараджэння **АРКАДЗЯ АЛЯКСАНДРАВІЧА КУЛЯШОВА** (1914, Касцюковіцкі р-н – 1978), паэта, перакладчыка, сцэнарыста, народнага паэта Беларусі, заслужанага работніка культуры Украіны, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі СССР (1946, 1949), Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Купалы (1970), прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1968), кавалера ордэна Леніна (двойчы)
- 8   **100** гадоў з дня нараджэння **ВАЛЯНЦІНА ПАЎЛАВІЧА ТАЎЛАЯ** (1914, Баранавічы – 1947), паэта, літаратуразнаўца, дзеяча нацыянальна-вызваленчага руху ў Заходняй Беларусі
- 8   **65** гадоў з часу заснавання **КАЛГАСА “ПАМЯТЬ ИЛЬИЧА”** (СВК “АСТРАМЕЧАВА”; 1949; Брэсцкі р-н, в. Астрамечава)
- 11   **60** гадоў з дня нараджэння **ГЕНАДЗЯ МІКАЛАЕВІЧА НЯВЫГЛАСА** (1954, Пінскі р-н), дзяржаўнага дзеяча Беларусі, генерал-лейтэнанта
- 11   **55** гадоў з часу адкрыцця **БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ЦЫРКА** (Мінск; 1959), дзяржаўнай відовішчнай установы
- 12   **100** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА ІВАНАВІЧА БАКЛАНАВА** (1914–1990), заслужанага архітэктара Беларусі
- 14   **100** гадоў з дня нараджэння **ПАЎЛА ВАСІЛЬЕВІЧА МАСЛЕНІКАВА** (1914, Магілёўскі р-н – 1995), тэатральнага мастака, жывапісца, мастацтвазнаўца, педагога, народнага мастака Беларусі, заслужанага дзеяча мастацтваў Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1996), кавалера ордэна “Знак Пашаны”
- 15   **ДЗЕНЬ ПАМЯЦІ ВОІНАЎ-ІНТЭРНАЦЫЯНАЛІСТАЎ**

- 15 **70** гадоў з дня нараджэння **ВОЛЬГІ ПАЎЛАЎНЫ ШУТАВАЙ** (1944, Камянецкі р-н – 1999), спявачкі, заслужанай артысткі Беларусі
- 15 **55** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА ВАСІЛЬЕВІЧА ВАСЮЧЭНКІ** (1959, Полацк), прэзаіка, драматурга, крытыка, літаратуразнаўца
- 18 **100** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ ПЯТРОВІЧА ЛАСКОВІЧА** (1914, Брэсцкі р-н – 2012), удзельніка рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі, юрыста, гісторыка, публіцыста, аўтара шматлікіх мастацка-публіцыстычных кніг, кавалера ордэна Францыска Скарыны (2004)
- 18 **70** гадоў з дня нараджэння **ЯЎГЕНА ДАМІНІКАВІЧА БУДЗІНАСА** (1944–2007), пісьменніка, публіцыста, сцэнарыста, выдаўца, лаўрэата прэміі Саюза журналістаў СССР (1985)
- 19 **90** гадоў з дня нараджэння **АНТОНІ (АНТОНІЯ; свец. АНАТОЛЬ СЯРГЕЕВІЧ МЕЛЬНІКАЎ; 1924–1986)**, царкоўнага дзеяча, гісторыка праваслаўнай царквы ў Беларусі, які пэўны час з’яўляўся архімандрытам Жыровіцкага Свята-Успенскага стаўрапігіяльнага мужчынскага манастыра і рэктарам Мінскай духоўнай семінарыі, у 1975–1978 гг. быў мітрапалітам Мінскім і Беларускім
- 21 **45** гадоў з часу стварэння ў г. Брэсце **МЫТНЕВАГА ПАСТУ “ВАРШАВСКИЙ МОСТ”** (1969)
- 22 **200** гадоў з дня нараджэння **ОСКАРА КОЛЬБЕРГА** (1814–1890), польскага фалькларыста, этнографа, кампазітара, збіральніка беларускіх фальклорна-этнаграфічных матэрыялаў, акадэміка Акадэміі ведаў у Кракаве
- 22 **125** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ЯКАЎЛЕВІЧА БАЙКОВА** (1889–1941 ці пасля 1945), мовазнаўца, літаратуразнаўца, педагога, аўтара артыкулаў па педагогіцы, беларускай мове і літаратуры
- 23 **ДЗЕНЬ АБАРОНЦАЎ АЙЧЫНЫ І ЎЗБРОЕНЫХ СІЛ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**
- 23 **260** гадоў з дня нараджэння **СТАНІСЛАВА ПАНЯТОЎСКАГА** (1754–1833), ваеннага і дзяржаўнага дзеяча Рэчы Паспалітай, генерал-лейтэнанта польскага войска
- 24 **175** гадоў **ПОЛАЦКАМУ ЦАРКОЎНАМУ САБОРУ** (1839), сходу іерархаў грэка-каталіцкай (уніяцкай) царквы Расійскай Імперыі, які скасаваў Брэсцкую царкоўную ўнію 1596 г. і прыняў рашэнне аб далучэнні грэка-католікаў (уніятаў) да Рускай Праваслаўнай Царквы
- 24 **150** гадоў з дня нараджэння **СТАНІСЛАВА КАРПОВІЧА** (1864, Баранавіцкі р-н – 1921), педагога, грамадскага дзеяча, асветніка
- 25 **105** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ МІХАЙЛАВІЧА ДАРОЖНАГА** (СЕРАДЫ; 1909, Слонім–1943), паэта
- 26 **85** гадоў з дня нараджэння **ГЕОРГІЯ ДАՒІЛАВІЧА КОЛАСА** (1929, Чэрвеньскі р-н – 1994), літаратурнага і тэатральнага крытыка, публіцыста, кінадраматурга
- 27 **280** гадоў з дня нараджэння **КАРАЛЯ СТАНІСЛАВА РАДЗІВІЛА** (мян. ПАНЕ КАХАНКУ; 1734, Нясвіж – 1790), дзяржаўнага дзеяча ВКЛ, генерал-лейтэнанта войска ВКЛ

- 27-28 **60** гадоў з часу правядзення ў г. Брэсце **НАРАДЫ МАЛАДЫХ ПІСЬМЕННІКАЎ БССР** (1954)
- 28 **55** гадоў з часу стварэння **САЎГАСА “ДАМАЧАЎСКІ”** (Брэсцкі р-н; 1959)
- 28 **20** гадоў з часу стварэння рэспубліканскага ландшафтнага заказніка **ПРАСТЫР** (Пінскі р-н; 1994)
- 29 **150** гадоў з дня нараджэння **ЭМЫ ЯЛЕНСКОЙ** (па мужу **ДМАХОЎСКОЙ**; 1864, Петрыкаўскі р-н – 1919), фалькларысткі і этнографа, польскай пісьменніцы, даследчыцы побыту і духоўнай культуры беларускага народа

САКАВІК

- 55** гадоў з часу стварэння **САЎГАСА “БЕЛАВЕЖСКІ”** (Камянецкі р-н; 1959)
- 45** гадоў з пачатку выдання навукова-тэарэтычнага часопіса **“ВЕСНІК БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ЎНІВЕРСІТЭТА”** (Мінск; 1969)
- 1 **85** гадоў з дня нараджэння **ЕЎДАКІ ЯКАЎЛЕЎНЫ ЛОСЬ** (1929, Ушацкі р-н – 1977), паэтэсы
- 2 **100** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ ІВАНАВІЧА БІРЫЧЭЎСКАГА** (1914–1987), акцёра, заслужанага артыста Беларусі
- 4 **ДЗЕНЬ МІЛЦЫ**
- 4 **380** гадоў з дня нараджэння **КАЗІМІРА ЛЫШЧЫНСКАГА** (1634, Брэсцкі пав. – 1689), мысліцеля, грамадска-палітычнага дзеяча, педагога
- 4 **95** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ (МІКАЛАЯ РАДЗІВОНАВІЧА) ЛУПСЯКОВА** (1919–1972), пісьменніка
- 4 **90** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ФАМІЧА КОРШУНАВА** (1924, Горацкі р-н – 1991), літаратуразнаўца, гісторыка старажытнай беларускай літаратуры, тэкстолага, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа (1980)
- 4 **80** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ АНДРЭЕВІЧА ДЗЯЛЕНДЗІКА** (1934, Салігорскі р-н), драматурга, прэзаіка, сцэнарыста
- 5 **55** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА МІНАВІЧА МАЗГО** (1959, г.п. Зэльва), паэта
- 7 **95** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ АЛЯКСЕЕВІЧА СЛЕСАРЭНКІ** (1919–2005), пісьменніка, акцёра эстрады, заслужанага дзеяча культуры Беларусі
- 7 **55** гадоў з дня нараджэння **ЯЗЭПА ЯЗЭПАВІЧА ЯНУШКЕВІЧА** (1959, Валожынскі р-н), літаратуразнаўца, даследчыка-архівіста, археографа, пісьменніка, перакладчыка
- 8 **ДЗЕНЬ ЖАНЧЫН**
- 10 **125** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА ВАСІЛЬЕВІЧА ПІГУЛЕЎСКАГА** (1889, Гродна – 1958), беларускага і латышкага пісьменніка, крытыка, перакладчыка, грамадскага дзеяча

- 12 **220** гадоў з пачатку нацыянальна-вызваленчага **ПАЎСТАННЯ 1794 г.** у Польшчы, Беларусі і Літве, за аднаўленне незалежнасці і суверэнітэту Рэчы Паспалітай у межах 1772 г., далейшае правядзенне рэформ Чатырохгадовага сойма 1788–1792 гг.
- 12 **90** гадоў з дня нараджэння **ВЯЧАСЛАВА ЛЯВОНЦЬЕВІЧА ВЯРЭНІЧА** (1924, Столінскі р-н – 1999), мовазнаўца, замежнага члена-карэспандэнта Польскай акадэміі навук у Кракаве
- 12 **85** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА ГАЎРЫЛАВІЧА КОЛБА** (1929, Пінскі р-н), вучонага ў галіне клінічнай біяхіміі, заслужанага дзеяча навукі Беларусі
- 14 **515** гадоў з часу атрымання г. **МІНСК** граматы на магдэбургскае права (1499)
- 14 **80** гадоў з дня нараджэння **МІХАСЯ (МІХАІЛА ІВАНАВІЧА) КЛЕБАНОВІЧА** (1934, Слуцкі р-н), пісьменніка, заслужанага работніка культуры Беларусі
- 14 **40** гадоў з часу ўводу ў эксплуатацыю **БАРАНАВІЦКАГА ЗАВОДА АЎТАМАТЫЧНЫХ ЛІНІЙ**, рэспубліканскага ўнітарнага прамысловага прадпрыемства Беларускай чыгункі (Баранавічы; 1974)
- 15 **125** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ ЯКАЎЛЕВІЧА АБАКУМЕНКІ** (1889–1920), рускага ваеннага лётчыка, героя Першай сусветнай вайны, удзельніка фарміравання Брэст-Літоўскага крэпаснога авіяцыйнага атрада
- 15 **20** гадоў з часу прыняцця **КАНСТЫТУЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**, асноўнага закона дзяржавы (1994), юрыдычнай базы ўсяго заканадаўства
- 15 **ДЗЕНЬ КАНСТЫТУЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**
- 17 **225** гадоў з дня нараджэння **ВІНЦЭНЦІЯ БУЧЫНСКАГА** (1789, Беларусь – 1853), філосафа, тэолага, крытыка, заснавальніка і рэдактара першага ў Беларусі літаратурна-навуковага часопіса “Полацкі штотомесячнік” (1818–1820)
- 17 **75** гадоў з дня нараджэння **СТАНІСЛАВА ІОСІФАВІЧА ДРОБЫША** (1939, Слуцкі р-н), харавога дырыжора, педагога, заслужанага работніка культуры Беларусі, арганізатара і мастацкага кіраўніка фальклорнага вакальна-харэаграфічнага ансамбля “Валачобнікі” Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў
- 17 **75** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА ПАЎЛАВІЧА ЗАБЕЛЫ** (1939), рэжысёра, педагога, заслужанага дзеяча мастацтваў Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1982)
- 18 **100** гадоў з дня нараджэння **ЮДЗІФ САМОЙЛАЎНЫ ГАЛЬПЕРЫНАЙ** (1914, Мазыр – 1985), актрысы, заслужанай артысткі Беларусі
- 19 **75** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА УЛАДЗІМІРАВІЧА СВЕНТАХОЎСКАГА** (1939, Камянецкі р-н – 2006), жывапісца, педагога, лаўрэата спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь (2001)
- 19 **55** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ ІВАНАВІЧА СЯНКЕВІЧА** (1959, Драгічынскі р-н), мовазнаўца

- 20 75** гадоў з дня нараджэння **ЭМАНУІЛА РЫГОРАВІЧА ІОФЕ** (1939, Беразіно), вучонага-гісторыка, палітолага, сацыёлага, культуролага, педагога, даследчыка беларускай гістарыяграфіі, гісторыі навукі і культуры, гісторыі і культуры яўрэяў Беларусі, аўтара кніг і шматлікіх публікацый
- 20 60** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ (МІКАЛАЯ МІХАЙЛАВІЧА) МЯТЛІЦКАГА** (1954, Хойніцкі р-н), паэта, лаўрэата прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1986), Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1998)
- 24 65** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА ПЯТРОВІЧА САЛАМАХІ** (1949, Кіраўскі р-н), пісьменніка, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя К. Каліноўскага (2002)
- 26 35** гадоў з часу стварэння **БРЭСЦКАГА АДДЗЯЛЕННЯ ГРАМАДСТВА САВЕЦКА-ПОЛЬСКАЙ ДРУЖБЫ** (1979)
- 27 100** гадоў з дня нараджэння **ЛАРЫСЫ ДЗМІТРЫЕЎНЫ ЛЯШЭНКА** (1914, Вільня – 2004), дзеяча самадзейнага мастацтва, балетмайстра, педагога, заслужанага дзеяча культуры Беларусі
- 28 95** гадоў з дня нараджэння **ВЕРЫ СЯМЁНАЎНЫ ПАЛТАРАН (ЛЯПЕСКАЙ)** (1919, Петрыкаўскі р-н – 1989), пісьменніцы, заслужанага работніка культуры Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя П.М. Лепяшынскага (1970)
- 28 80** гадоў з дня нараджэння **КАСТУСЯ (КАНСТАНЦІНА АЛЯКСЕЕВІЧА) ЦВІРКІ** (1934, Старадарожскі р-н), паэта, перакладчыка, фалькларыста, этнографа
- 28 75** гадоў з дня нараджэння **ФЁДАРА ЕМЯЛЬЯНАВІЧА БОГДАНА** (1939, Брэсцкі р-н), спевака, заслужанага артыста Украіны
- 30 275** гадоў з дня нараджэння **ПАЎЛА КСАВЕРЫ БЖАСТОЎСКАГА** (1739, Глыбоцкі р-н – 1827), дзяржаўнага дзеяча Рэчы Паспалітай, рэфарматара, мецэната, перакладчыка, заснавальніка першай у Еўропе “сялянскай рэспублікі”

КРАСАВІК

- 150** гадоў з часу заснавання **ВІЛЕНСКАЙ АРХЕАГРАФІЧНАЙ КАМІСІІ** (Віленскай камісіі для разбору і выдання старажытных актаў), афіцыйнай навуковай установы, чые выданні з’яўляюцца важнай крыніцай вывучэння гісторыі, эканомікі, культуры Беларусі, гісторыі беларускай мовы (Вільня; 1864–1915)
- 50** гадоў з часу стварэння **БЕЛАРУСКАГА ТАВАРЫСТВА ПА СУВЯЗЯХ З СУАЙЧЫННІКАМІ ЗА РУБЯЖОМ “РАДЗІМА”** (Мінск; 1964), грамадскага аб’яднання
- 30** гадоў з пачатку правядзення міжнароднага фестывалю музыкі **“МІНСКАЯ ВЯСНА”** (1984)
- 1 25** гадоў з часу стварэння РУП **“БЕЛАРУСКІ ВІДЭАЦЭНТР”**, буйнейшага вытворца відэапрадукцыі ў Беларусі (Мінск; 1989)
- 2 ДЗЕНЬ** ЯДНАННЯ НАРОДАЎ БЕЛАРУСІ І РАСІІ

- 4   **200** гадоў з дня нараджэння **ІОСИФА АНТОНАВІЧА ГАШКЕВІЧА** (1814, Рэчыцкі пав. – 1875), дыпламата, мовазнаўца, даследчыка Японіі і Кітая, арыенталіста, натураліста
- 4   **100** гадоў з дня нараджэння **АЛЕНА РЫГОРАЎНА МАЗАНІК** (1914, Пухавіцкі р-н – 1996), удзельніцы Мінскага патрыятычнага падполля ў Вялікую Айчынную вайну, Героя Савецкага Саюза (1943), заслужанага работніка культуры Беларусі
- 4   **85** гадоў з дня нараджэння **ВЯЧАСЛАВА МІКАЛАЕВІЧА МАРОЗАВА** (1929), пісьменніка, заслужанага работніка культуры Беларусі
- 5   **75** гадоў з дня нараджэння **ЛЕАНІДА ВАСІЛЬЕВІЧА МАКАРЭВІЧА** (1939, Івацэвіцкі р-н), заслужанага архітэктара Беларусі
- 6   **110** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ ХВЕДАРОВІЧА** (сапр. **МІКАЛАЙ ФЁДАРАВІЧ ЧАРНУШЭВІЧ**; 1904, Капыль – 1981), паэта, празаіка, перакладчыка
- 10   **70** гадоў з дня нараджэння **РЫГОРА ПЯТРОВІЧА РЫЧАГОВА** (1944, Столінскі р-н), вучонага ў галіне хірургіі, аўтара прац па хірургічнай гаэтраэнтэралогіі, агульнай хірургіі, малінвазійных тэхналогіях, выдатніка аховы здароўя Беларусі
- 12   **55** гадоў з дня нараджэння **НАТАЛЛІ УЛАДЗІМІРАЎНА ПРЫСТУПА** (1959, Пінскі р-н – 2006), пісьменніцы
- 18   **200** гадоў з дня нараджэння **ЯЎСТАФІЯ ШЕВІЧА ТЫШКЕВІЧА** (1814, Лагойск – 1873), гісторыка, археолага, этнографа, крэзнаўца, музеязнаўца, аднаго з заснавальнікаў беларускай навуковай археалогіі, ганаровага члена Пецярбургскай і Стакгольмскай АН, Лонданскага археалагічнага інстытута, заснавальніка і старшыні Віленскай археаграфічнай камісіі
- 20   **ВЯЛІКДЗЕНЬ** (па календары каталіцкай канфесіі)
- 20   **ВЯЛІКДЗЕНЬ** (па календары праваслаўнай канфесіі)
- 20   **70** гадоў з дня нараджэння **ЯЎГЕНА РЫГОРАВІЧА ЛЕЦКІ** (1944, Навагрудскі р-н), пісьменніка, перакладчыка, літаратурнага крытыка, літаратуразнаўца, журналіста, аўтара сцэнарыяў шэрагу дакументальных фільмаў
- 21   **80** гадоў з дня нараджэння **АРКАДЗЯ ФЯДОСАВІЧА РЫЛЮКА** (1934, Драгічынскі р-н), вучонага ў галіне хірургіі, выдатніка аховы здароўя Беларусі
- 25   **110** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ ВАСІЛЬЕВІЧА БАРЫСЕНКІ** (1904, Барысаў – 1984), літаратуразнаўца, крытыка, акадэміка НАН Беларусі, заслужанага дзеяча навукі Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа (1980)
- 26   **ДЗЕНЬ ЧАРНОБЫЛЬСКОЙ ТРАГЕДЫ** (1986)
- 26   **115** гадоў з дня нараджэння **ІЛЫ ДАМІЛАВІЧА ГУРСКАГА** (1899, Уздзенскі р-н – 1972), пісьменніка, драматурга, заслужанага дзеяча культуры Беларусі
- 28   **175** гадоў з дня нараджэння **МСЦІСЛАВА АДАМАВІЧА КАМІНСКАГА** (1839, Віленская губ. – 1868), літаратара, этнографа,

- фалькларыста і публіцыста, які зрабіў адну з першых спроб навуковай класіфікацыі беларускіх прыказак, прымавак і фразеалагізмаў
- 29 **85** гадоў з дня нараджэння **ВІТАЛЯ ЦІМАФЕЕВІЧА ГАЛАВАЧА** (1929, Украіна), пісьменніка
- 29 **20** гадоў з часу стварэння на базе цэха па вырабніцтву марожанага Брэсцкага малочнага камбіната **БРЭСЦКАЙ ВЫТВОРЧАЙ ФІРМЫ “МАРОЖАНАЕ”** (1994)
- 29 **РАДАЎНИЦА** (па календары праваслаўнай канфесіі)

МАЙ

1 СВЯТА ПРАЦЫ

- 1 **125** гадоў з дня нараджэння **РЫГОРА МАЙСЕЕВІЧА ЛЯПЛЕЎСКАГА** (1889, Брэст – 1939), рэвалюцыянера, дзяржаўнага дзеяча, удзельніка ўстанаўлення савецкай улады ў Гомелі
- 1 **80** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ (МІКАЛАЯ ПАЎЛАВІЧА) КОРЗУНА** (1934, Салігорскі р-н – 1995), пісьменніка
- 1 **75** гадоў з дня нараджэння **НАТАЛЛІ ВІКТАРАЎНЫ ГАЙДА** (1939), артысткі оперы і аперэты, народнай артысткі Беларусі, лаўрэата тэатральнай прэміі імя Л. Александроўскай (1992), уладальніцы “Хрустальнай Паўлінкі” (1992), кавалера ордэнаў “Знак Пашаны” і Францыска Скарыны
- 1 **65** гадоў з дня нараджэння **ПАЎЛА УЛАДЗІМІРАВІЧА ШЫПУКА** (1949, Іванаўскі р-н), дзяржаўнага дзеяча Беларусі, акадэміка Беларускай інжынернай акадэміі
- 2 **100** гадоў з дня нараджэння **ФЁДАРА АЛЯКСЕЕВІЧА МАЛЫШАВА** (1914, Петрыкаўскі р-н – 2005), удзельніка партызанскага руху ў Палескай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну, Героя Савецкага Саюза (1944)
- 2 **80** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ КУЗЬМІЧА ГАРДЗІЦКАГА** (1934, г. Брэст – 1999), крытыка, літаратуразнаўца
- 2 **60** гадоў з дня нараджэння **КАСТУСЯ (КАНСТАНЦІНА ЯКАЎЛЕВІЧА) ЖУКА** (1954, Нясвіжскі р-н), паэта, лаўрэата прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі (1999)
- 3 **75** гадоў з дня нараджэння **ЛЕАНІДА АЛЯКСЕЕВІЧА НЯЧАЕВА** (1939–2010), рэжысёра, сцэнарыста, народнага артыста Расіі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Расіі (1993), у 1973–1990 гг. працаваў на кінастудыі “Беларусьфільм”
- 4 **215** гадоў з дня нараджэння **ФЛАРЫЯНА БОХВІЦА** (1799, г.п. Мір – 1856), вучонага ў галіне філасофіі, пісьменніка
- 4 **95** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА ПАЎЛАВІЧА ШАСЦЕРЫКОВА** (1919–1994), пісьменніка
- 5 **ДЗЕНЬ ДРУКУ**
- 5 **195** гадоў з дня нараджэння **СТАНІСЛАВА МАНЮШКІ** (1819, Чэрвеньскі р-н – 1872), польскага і беларускага кампазітара, дырыжора, педагога, стваральніка нацыянальнай класічнай оперы,

- першых нацыянальных сімфанічных твораў
- 5 **65** гадоў з дня нараджэння **ВАЛЯНЦІНЫ ЦЕХАНОВІЧ** (1949, Навагрудак), мастачкі
- 6 **110** гадоў з дня нараджэння **ПАЎЛЮКА (ПАЎЛА АДАМАВІЧА) ТРУСА** (1904, Уздзенскі р-н – 1929), паэта, аўтара лірыка-гераічных і фальклорна-рамантычных паэм, вершаў
- 7 **ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ РАДЫЁ, ТЭЛЕБАЧАННЯ І СУВЯЗІ**
- 7 **70** гадоў з дня нараджэння **АЛЕНА СЯРГЕЕЎНА ЦЯЛЬКОВАЯ** (1944, Пінск), спявачкі, народнай артысткі Беларусі, мастацкага кіраўніка фальклорнай групы “Купалінка” Беларускай дзяржаўнай філармоніі
- 8 **80** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛА (МІКАЛАЯ ІВАНАВІЧА) ГАНЧАРОВА** (1934, Віцебскі р-н – 1991), графіка, мастацтвазнаўца, пісьменніка
- 9 **ДЗЕНЬ ПЕРАМОГІ**
- 9 **105** гадоў з дня нараджэння **УЛАДАСА АБРАМАВІЧУСА** (1909–1965), бібліёграфа, гісторыка культуры, аўтара даследаванняў і публікацый, прысвечаных Беларусі
- 11 **ДЗЕНЬ ДЗЯРЖАЎНАГА ГЕРБА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ І ДЗЯРЖАЎНАГА СЦЯГА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ** (другая нядзеля мая)
- 11 **120** гадоў з дня нараджэння **СЦЯПАНА ГЕРАСІМАВІЧА БУЛАТА** (1894, Уздзенскі р-н – 1921), дзяржаўнага і партыйнага дзеяча, журналіста, першага адказнага рэдактара газеты “Белорусская деревня” (цяпер “Белорусская нива”)
- 13 **75** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ (ЛЕАНІДА) ГЕОРГІЕВІЧА ФІЛАТАВА** (1939, Віцебскі р-н), пісьменніка
- 15 **ДЗЕНЬ СЯМ’І**
- 15 **60** гадоў з дня нараджэння **НАТАЛІ ЧОРНАГАЛОВАЯ** (1954, Жыткавічы), мастачкі, дыпламанта рэспубліканскай выставы “Панарама мастацтва” (1998)
- 15 **35** гадоў з часу адкрыцця **МУЗЕЯ СТАРАЖЫТНАБЕЛАРУСКАЙ КУЛЬТУРЫ ІНСТЫТУТА МАСТАЦТВАЗНАЎСТВА, ЭТНАГРАФІ І ФАЛЬКЛОРУ НАН БЕЛАРУСІ** (Мінск; 1979)
- 16 **125** гадоў з часу першай публікацыі ў газеце “Минский листок” беларускай паэмы **“ТАРАС НА ПАРНАСЕ”** (1889)
- 18 **ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ ФІЗКУЛЬТУРЫ І СПОРТУ** (трэцяя нядзеля мая)
- 19 **70** гадоў з часу стварэння **ДЗЯРЖАЎНАГА ЛІТАРАТУРНАГА МУЗЕЯ ЯНКІ КУПАЛЫ** (Мінск; 1944), лаўрэата спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь (2012)
- 20 **130** гадоў з дня нараджэння **КАНСТАНЦІНА АНДРЭЕВІЧА АЛЕКСЮТОВІЧА** (1884, Пухавіцкі р-н – 1943), балетмайстра, педагога, пастаноўшчыка сцэнічных варыянтаў народных, класічных і характарных танцаў, кадрыляў, карагодаў, гульняў, аўтара беларускага танца “Бульба”

- 20 **80** гадоў з дня нараджэння **НАДЗЕІ СЯРГЕЕЎНЫ ЖАЎРЫД** (1934, Пружанскі р-н), вучонага-матэматыка, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1982)
- 21 **145** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ МІКАЛАЕВІЧА ЧУРКІНА** (1869–1964), кампазітара, фалькларыста, аднаго з заснавальнікаў беларускай прафесійнай музыкі, народнага артыста Беларусі
- 22 **75** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ УЛАДЗІМІРАВІЧА ФЕДАРОВІЧА** (1939, Пінскі р-н), вучонага ў галіне алергалогіі, імуналогіі, прафпаталогіі, заслужанага дзеяча навукі Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (2002)
- 24 **110** гадоў з дня нараджэння **АДАМА ГЕРАСІМАВІЧА РУСАКА** (1904, Капыльскі р-н – 1987), паэта, на словы якога напісана каля 300 песень, заслужанага дзеяча культуры Беларусі
- 26 **95** гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце **ДРУКАРНІ** Гінзбурга (1919)
- 27 **100** гадоў з дня нараджэння **АНТОНА ПЯТРОВІЧА БЯЛЕВІЧА** (1914, Уздзенскі р-н – 1978), паэта, празаіка, перакладчыка, кавалера ордэна “Знак Пашаны”
- 28 **ДЗЕНЬ ПАГРАНІЧНІКА**

ЧЭРВЕНЬ

- 90** гадоў з пачатку выдання штомесячнага навукова-педагагічнага часопіса “**НАРОДНАЯ АСВЕТА**” (Мінск; 1924)
- 4 **65** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ ПЯТРОВІЧА САКАЛОВА** (1949, Давыд-Гарадок), мастака
- 5 **ДЗЕНЬ ПАМЯЦІ СВЯТОЙ ЕЎФРАСІННІ ПОЛАЦКАЙ**
- 5 **ДЗЕНЬ АХОВЫ НАВАКОЛЬНАГА АСЯРОДДЗЯ**
- 5 **160** гадоў з дня нараджэння **ЮДАЛЯ (ІЕГУДЫ) МОЎШАВІЧА (ЮРЫЯ МАЙСЕЕВІЧА) ПЭНА** (1854–1937), жывапісца, педагога, стваральніка Віцебскай мастацкай школы
- 5 **55** гадоў з дня нараджэння **ВЯЧАСЛАВА МІХАЙЛАВІЧА ІВАНЧУКА** (1959, Брэст), трэнера (стральба з лука), майстра спорту СССР, заслужанага трэнера Беларусі
- 7 **75** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА МАКСІМАВІЧА СКАРЫНКІНА** (1939, Віцебск), паэта, перакладчыка, лаўрэата Нацыянальнай прэміі Італіі (1998), Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Купалы (2000)
- 8-14 **80** гадоў з пачатку заснавання **САЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БЕЛАРУСІ**, грамадскага аб’яднання (Мінск; 1934)
- 10 **240** гадоў з дня нараджэння **АНТОНІЯ САМУЭЛЯ ДАМБРОЎСКАГА** (1774, Тураў – 1838), жывапісца і тэатральнага мастака, аўтара твораў у галіне манументальнага і станковага жывапісу
- 10 **95** гадоў з дня нараджэння **АВЯР’ЯНА САФОНАВІЧА ДЗЕРУЖЫНСКАГА** (1919, Кармянскі р-н – 2002), паэта, лаўрэата Літаратурнай прэміі імя Я. Маўра (2002)

- 10 **75** гадоў з дня нараджэння **ХВЕДАРА** (ФЁДАРА МІКАЛАЕВІЧА) **ЧЭРНІ** (1939, Валожынскі р-н – 1983), паэта
- 12 **270** гадоў з дня нараджэння **ЮЗАФА МІЦКЕВІЧА** (1744, Гродзенскі пав. – 1817), механіка, фізіка, асветніка, педагога, “бацькі фізікі на Літве”
- 12 **80** гадоў з дня нараджэння **АЛЕСЯ** (АЛЯКСАНДРА СЯМЁНАВІЧА) **ЯСКЕВІЧА** (1934, Чэрыкаўскі р-н), літаратуразнаўца, крытыка, бібліеіста
- 13 **180** гадоў з дня нараджэння **КАНСТАНЦІНА ВАСІЛЬЕВІЧА ВЕРАЊЦЫНА** (ВАСІЛЬЕВА; 1834, Гарадоцкі р-н – 1904), аднаго з удзельнікаў літаратурнага жыцця на Беларусі ў сярэдзіне XIX ст., магчымага аўтара паэмы “Тарас на Парнасе”
- 15 **60** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ІВАНАВІЧА КРУКА** (1954, Чэрвеньскі р-н), вучонага-фалькларыста, культуролага, педагога
- 16 **180** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА КАРЛАВІЧА ЕЛЬСКАГА** (1834, Пухавіцкі р-н – 1916), гісторыка, этнографа, краязнаўца, пісьменніка, перакладчыка, публіцыста, члена Акадэміі ведаў у Кракаве
- 16 **125** гадоў з дня нараджэння **ЛЬВА АЛЯКСАНДРАВІЧА ЗЯНКЕВІЧА** (1889–1970), вучонага-акіянолага, гідрабіёлага, арганізатара комплексных экспедыцыйных даследаванняў вадаёмаў Беларусі, ініцыятара стварэння Нарачанскай біялагічнай станцыі (1946), акадэміка АН СССР, лаўрэата Ленінскай (1965) і Дзяржаўнай (1951) прэмій СССР
- 19 **90** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ УЛАДЗІМІРАВІЧА БЫКАВА** (1924, Ушацкі р-н – 2003), пісьменніка, грамадскага дзеяча, народнага пісьменніка Беларусі, лаўрэата Літаратурнай прэміі імя Я. Коласа (1964), Дзяржаўнай прэміі СССР (1974), Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа (1978), Ленінскай прэміі (1986), расійскай прэміі “Трыумф” (1999), Героя Сацыялістычнай Працы (1984)
- 21 **150** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА КАЗІМІРАВІЧА СЕРЖПУТОЎСКАГА** (1864, Слуцкі пав. – 1940), этнографа, фалькларыста, мовазнаўца, правадзейнага члена Інбелкульта
- 21 **100** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА МІХАЙЛАВІЧА ГОВАР-БАНДАРЭНКІ** (1914, Рагачоў – 1988), акцёра, заслужанага артыста Беларусі
- 21 **80** гадоў з дня нараджэння **ВІКТАРА КАНДРАТАВІЧА ХАЎРАТОВІЧА** (1934, Магілёўскі р-н – 1991), паэта
- 22 **ДЗЕНЬ УСЕНАРОДНАЙ ПАМЯЦІ АХВЯР ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ**
- 23 **70** гадоў з пачатку правядзення **БЕЛАРУСКАЙ АПЕРАЦЫІ “БАГРАЦІЁН” (1944)**, адной з буйнейшых стратэгічных наступальных аперацый Савецкай арміі ў Вялікую Айчынную вайну
- 25 **90** гадоў з часу прыняцця пастановы СНК БССР аб стварэнні **НАЦЫЯНАЛЬНАЙ КНІЖНАЙ ПАЛАТЫ БЕЛАРУСІ** (Мінск; 1924)
- 26 **40** гадоў з дня прысваення г. **МІНСК** ганаровага звання “Горад-герой” (1974)

- 27 **230** гадоў з дня нараджэння **ЛЕАНА БАРОЎСКАГА** (1784, Піншчына – 1846), польскага літаратуразнаўца, педагога, публіцыста, крытыка, тэарэтыка паэзіі і красамоўства
- 27 **80** гадоў з дня нараджэння **ВІКТАРА ФІЛІМОНАВІЧА КАРАМАЗАВА** (1934, Чэрыкаў), пісьменніка, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя К. Каліноўскага (1990)
- 27 **75** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА АЛЯКСАНДРАВІЧА НІКАЛАЕВА** (1939, Украіна – 1997), мастака, які працаваў у манументальна-дэкаратыўным і станковым жывапісу, а таксама ў галіне сцэнаграфіі
- 29 **35** гадоў з часу стварэння РУВП «ЗАВОД “КАМЕРТОН” НАВУКОВА-ВЫТВОРЧАГА АБ’ЯДНАННЯ “ІНТЭГРАЛ”», аднаго з буйнейшых прадпрыемстваў Рэспублікі Беларусь і СНД у галіне электроннай прамысловасці і адзінага вытворца крэмніевых пласцін на тэрыторыі Беларусі (Пінск; 1979)
- 29 **30** гадоў з часу адкрыцця **МІНСКАГА МЕТРАПАЛІТЭНА** (1984)
- 29 **ДЗЕНЬ МОЛАДЗІ** (апошняя нядзеля чэрвеня)

ЛПЕНЬ

- 55** гадоў з часу адкрыцця **БАРАНАВІЦКАГА ТЭХНАЛАГІЧНАГА КАЛЕДЖА** (1959), з пачатку заснавання – Баранавіцкі кааператыўны тэхнікум, з 1964 г. – Баранавіцкі тэхналагічны тэхнікум
- 1 **445** гадоў з часу прыняцця **ЛЮБЛІНСКАЙ УНП**, міжнародна-прававога акта аб’яднання ВКЛ і Польшчы ў федэратыўную дзяржаву Рэч Паспалітую (1569)
- 1 **90** гадоў з часу стварэння **ГІДРАМЕТЭАРАЛАГІЧНАЙ СЛУЖБЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ** (Мінск; 1924)
- 2 **105** гадоў з дня нараджэння **ЦІХАНА ПІМЕНАВІЧА БУМАЖКОВА** (1909–1941), аднаго з арганізатараў і кіраўнікоў партызанскага руху на тэрыторыі Палескай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну, Героя Савецкага Саюза (1941)
- 3 **ДЗЕНЬ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ (ДЗЕНЬ РЭСПУБЛІКІ)**
- 3 **70** гадоў з часу **ВЫЗВАЛЕННЯ БЕЛАРУСІ АД НЯМЕЦКА-ФАШЫСЦКІХ ЗАХОПНІКАЎ У ВЯЛІКУЮ АЙЧЫННУЮ ВАЙНУ** (1944)
- 3 **70** гадоў з часу вызвалення г. **МІНСК** ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў (1944)
- 4 **110** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ АДАМАВІЧА АЛЬШЭЎСКАГА** (1904, Бяроза – 1937), дзеяча рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі, публіцыста
- 5 **225** гадоў з дня нараджэння **ФАДЗЕЯ ВЕНЯДЗІКТАВІЧА БУЛГАРЫНА** (1789, Уздзенскі р-н – 1859), расійскага журналіста, пісьменніка, літаратурнага крытыка

- 5   **45** гадоў з часу адкрыцця “**ХАТЫНІ**”, мемарыяльнага комплексу па ўшанаванні памяці жыхароў в. Хатынь Лагойскага раёна і іншых беларускіх вёсак, знішчаных нямецка-фашысцкімі захопнікамі разам з насельніцтвам у Вялікую Айчынную вайну (Лагойскі р-н; 1969)
- 6   **105** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ ІВАНАВІЧА ГРЫЦАЎЦА** (1909, Баранавіцкі р-н – 1939), удзельніка вайны ў Іспаніі 1936–1939 гг., першага двойчы Героя Савецкага Саюза (люты і жнівень 1939 г.)
- 9   **55** гадоў з часу адкрыцця ў в. Чарнаўчыцы Брэсцкага р-на першага ў БССР **КАЛГАСНАГА КРАЯЗНАЎЧАГА МУЗЕЯ** (1959)
- 9   **70** гадоў з дня нараджэння **НІНЫ КАНСТАНЦІНАЎНЫ ЗАЛЕЎСКАЙ** (1944, Пружанскі р-н), балетмайстра, педагога, заслужанага дзеяча культуры Беларусі, лаўрэата спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь (2002)
- 11   **80** гадоў з дня нараджэння **ВІКТАРА ЛУК’ЯНАВІЧА ВУЯЧЫЧА** (1934–1999), эстраднага спевака, народнага артыста Беларусі
- 12   **120** гадоў з дня нараджэння **АНТОНА АНТОНАВІЧА УСА** (1894, Іўеўскі р-н – 1980), мастацтвазнаўца
- 12   **100** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА МАРТЫНАВІЧА АЛЕЙНІКАВА** (1914, Шклоўскі р-н – 1965), кінаакцёра
- 13   **125** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ ПІЛПАВІЧА НІКАЛАЕВА** (1889–1973), тэатральнага мастака, народнага мастака Беларусі, заслужанага артыста Расіі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі СССР (1950)
- 13   **65** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ АЛЯКСАНДРАВІЧА КОНЦУБА** (1949, Столінскі р-н), мастака дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва (кераміка), жывапісца, заслужанага работніка народнай адукацыі Беларусі
- 14   **110** гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце **ДЗЯРЖАЎнай ЖАНОЧай ГІМНАЗІІ** (1904)
- 15   **75** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ СЦЯПАНАВІЧА МАКАРЭВІЧА** (1939, Крупскі р-н), паэта, журналіста, лаўрэата Літаратурнай прэміі імя А. Куляшова (1994)
- 16   **70** гадоў з часу правядзення **ПАРТЫЗАНСКАГА ПАРАДА** (Мінск; 1944), які адбыўся ў гонар вызвалення сталіцы Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і баявых заслуг партызан
- 16   **50** гадоў з часу адкрыцця **ФАБРЫКІ ПА ВЫРАБНІЦТВУ СУВЕНІРАЎ** (Брэст; 1964)
- 17   **55** гадоў з дня нараджэння **ВОЛЬГІ ІВАНАЎНЫ РУСІЛКА** (1959, Шчучынскі р-н), паэтэсы, літаратуразнаўцы
- 18   **105** гадоў з дня нараджэння **АНДРЭЯ АНДРЭЕВІЧА ГРАМЫКІ** (1909, Веткаўскі р-н – 1989), партыйнага і дзяржаўнага дзеяча, дыпламата, лаўрэата Ленінскай і Дзяржаўнай прэміі СССР (1984)
- 18   **30** гадоў з часу стварэння **БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА МАЛАДЗЁЖНАГА ТЭАТРА** (Мінск; 1984), адкрытага 30.04.1986
- 19   **145** гадоў з дня нараджэння **ЛЯВОНА ІВАНАВІЧА ВІТАН-ДУБЕЙКАЎСКАГА** (ДУБЯЙКОЎСКАГА; 1869 ці 1867, Мсціслаўскі р-н – 1940), архітэктара,

- будаўніка, педагога, паэта
- 19 **95** гадоў з часу правядзення **КАМУНІСТЫЧНАГА СУБОТНІКА**, першага на Беларусі (Віцебск; 1919)
- 19 **60** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ ІВАНАВІЧА ШУШКО** (1954, Пінскі р-н), пісьменніка
- 20 **90** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ (МІКАЛАЯ ПІЛПАВІЧА) ЛУК'ЯНАВА** (1924, Кіраўскі р-н – 2004), пісьменніка, заслужанага работніка сацыяльнага забеспячэння Беларусі
- 21 **85** гадоў з дня нараджэння **ВІКТАРА АНТОНАВІЧА КАВАЛЕНКІ** (1929, Валожынскі р-н – 2001), крытыка, літаратуразнаўца, празаіка, акадэміка НАН Беларусі, заслужанага дзеяча навукі Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі ім. Я. Коласа (1980)
- 22 **65** гадоў з дня нараджэння **АЛЕГА ВАСІЛЬЕВІЧА ЛЯШУКА** (1949, Брэст), архітэктара, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1988)
- 23 **50** гадоў з дня нараджэння **ІГАРА ХВЕДАРАВІЧА (ФЁДАРАВІЧА) СІДАРУКА** (1964, Кобрын), пісьменніка, драматурга
- 24 **85** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІСЛАВА ІОСИФАВІЧА НЯДЗВЕДСКАГА** (1929, Салігорскі р-н – 1973), пісьменніка
- 26 **60** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА ІВАНАВІЧА ПАЧЫНЧУКА** (1954, Маларыцкі р-н – 1991), спартсмена, майстра спорту СССР міжнароднага класа, сярэбранага прызёра XXII Алімпійскіх гульняў (Масква; 1980), сярэбранага прызёра чэмпіянату Еўропы (1978), рэкардсмена свету і Еўропы
- 27 **65** гадоў з дня нараджэння **ЮРЫЯ УЛАДЗІМІРАВІЧА ЧАНТУРЫ** (1949, Мінск), архітэктара, гісторыка архітэктуры, аднаго з аўтараў генеральных планаў гарадоў Брэст, Орша, серыі малых гарадоў, дэталёвага плана цэнтра г. Пінск
- 28 **70** гадоў з часу **ВЫЗВАЛЕННЯ г. БРЭСТА АД НЯМЕЦКА-ФАШЫСЦКІХ ЗАХОПНІКАЎ** (1944)
- 31 **95** гадоў з дня нараджэння **СЦЯПАНА ІВАНАВІЧА КУХАРАВА** (1919, Краснапольскі р-н – 2011), пісьменніка, нарысіста, заслужанага работніка культуры Беларусі

ЖНІВЕНЬ

- 90** гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце грамадствам прафесійнай адукацыі **ГАНДЛЁВАЙ ШКОЛЫ** (1924)
- 80** гадоў з часу стварэння ў м. Бяроза-Картузская Пружанскага павета **КАНЦЛАГЕРА** для ізаляцыі ліц, абвінавачаных у антыдзяржаўнай дзейнасці (1934)
- 70** гадоў з часу стварэння ААТ **“БЯРОЗАЎСКІ СЫРАРОБНЫ КАМБІНАТ”**, аднаго з буйнейшых сыраробчых прадпрыемстваў Беларусі (1944)
- 1 **100** гадоў з часу абвяшчэння Германіяй вайны Расіі – **ПЕРШАЙ СУСВЕТНАЙ ВАЙНЫ 1914–1918 гг.**

- 1 70 гадоў з часу стварэння ААТ “**БАРХІМ**”, вядучага прадпрыемства Беларусі па вытворчасці тавараў бытавой хіміі (Баранавічы; 1944)
- 2 465 гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ КРЫШТОФА РАДЗІВІЛА** (мян. СІРОТКА; 1549–1616), дзяржаўнага і ваеннага дзеяча ВКЛ, пісьменніка, мецэната
- 4 70 гадоў з часу заснавання ў г. Брэсце **СЯРЭДНЯЙ ШКОЛЫ № 1** (1944)
- 5 65 гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА АЛЯКСАНДРАВІЧА ШАВЕЛЯ** (1949, Пружанскі р-н), тэатральнага дзеяча, заслужанага дзеяча культуры Беларусі, дырэктара-мастацкага кіраўніка Брэсцкага тэатра лялек
- 6 130 гадоў з дня нараджэння **ЯЎГЕНА ІВАНАВІЧА ХЛЯБЦЭВІЧА** (1884, Слонімскае р-н – 1953), беларускага і расійскага бібліятэчнаўца, кнігазнаўца, бібліёграфа, літаратуразнаўца, дзеяча беларускага культурна-грамадскага руху пач. ХХ ст.
- 6 60 гадоў з часу выхада першага нумара газеты “Социалистический путь”, з 1962 г. – газета “**ЗАРЯ НАД БУГОМ**” (1954)
- 7 135 гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА АНТОНАВІЧА КРАЧЭЎСКАГА** (КРЭЧЭЎСКАГА; 1879, Кобрынскі пав. – 1928), беларускага палітычнага дзеяча, паэта, драматурга, гісторыка
- 8 140 гадоў з дня нараджэння **БАРЫСА МІКАЛАЕВІЧА ЖУКОВІЧА** (1874, Пружанскі р-н – 1938), гісторыка, архівіста
- 10 135 гадоў з дня нараджэння **ЯКАВА ПІНКУСАВІЧА ГРОМЕРА** (1879, Брэст – 1933), вучонага-матэматыка, асістэнта А. Эйнштэйна ў Берліне (1915–1928 гг.) і суаўтара некаторых яго прац
- 10 85 гадоў з дня нараджэння **АЛЕСЯ (АЛЯКСАНДРА СЯРГЕЕВІЧА) СТАВЕРА** (1929, Докшыцкі р-н – 1995), паэта
- 12 615 гадоў **БІТВЕ НА ВОРСКЛЕ**, бітве паміж войскамі ВКЛ і Залатой Арды (1399)
- 14 75 гадоў з дня нараджэння **ГЕОРГІЯ СЦЯПАНАВІЧА ТАМАШЭВІЧА** (1939, Нясвіжскі р-н), паэта, заслужанага журналіста Беларускага саюза журналістаў, старшыні Брэсцкай абласной арганізацыі Беларускага саюза журналістаў
- 17 385 гадоў з дня нараджэння **ЯНА ІІІ САБЕСКІ** (1629–1696), вялікага князя ВКЛ і караля Польшчы, які ўвайшоў у гісторыю як выдатны палкаводзец, мецэнат, апыжун навукі і мастацтва ў Рэчы Паспалітай
- 17 110 гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРЫ ІВАНАЎНЫ ФЕДАСЮК** (1904, Кобрынскі р-н – 1995), дзеяча рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі, удзельніцы партызанскага руху ў гады Вялікай Айчыннай вайны
- 18 115 гадоў з дня нараджэння **МІРОНА ЕМЯЛЬЯНАВІЧА КРЫШТАФОВІЧА** (1899, Пружанскі р-н – 1985), удзельніка рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі, аднаго з арганізатараў антыфашысцкага падполля і партызанскага руху ў Брэсцкай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну, ганаровага грамадзяніна г. Брэста
- 18 105 гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ІВАНАВІЧА ВАЛАСЕВІЧА** (1909, Бярозаўскі р-н – 1941), удзельніка савецка-фінляндскай 1939–1940 гг. і Вялікай Айчыннай войнаў, Героя Савецкага Саюза (1940)

- 18 **90** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА ЯСЕНЯ** (сапр. МІХАІЛ АРОНАВІЧ ГОЛЬДМАН; 1924, Мінск – 2006), паэта
- 20 **80** гадоў з дня нараджэння **МІХАСЯ** (МІХАІЛА ПРОХАРАВІЧА) **ПАРАХНЕВІЧА** (1934, Старадарожскі р-н – 2001), паэта, празаіка, публіцыста, аўтара твораў для дзяцей і юнацтва
- 21 **65** гадоў з дня нараджэння **СЦЯПАНА СЦЯПАНАВІЧА ПЯСЕЦКАГА** (1949, Івацэвіцкі р-н), вучонага ў галіне матэрыялазнаўства, лаўрэата прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1975)
- 24 **65** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА ІВАНВІЧА БРЫГАДЗІНА** (1949, Іванаўскі р-н), вучонага-гісторыка, заслужанага работніка адукацыі Беларусі
- 25 **115** гадоў з дня нараджэння **ЭДУАРДА ЛЬВОВІЧА АРШАНСКАГА** (1899–1974), кінарэжысёра, які паставіў адзін з першых беларускіх гукавых мастацкіх фільмаў “Баям насустрач” (1932)
- 27 **110** гадоў з дня нараджэння **СЦЯПАНА ПІЛПАВІЧА ПАЦЯРУХІ** (1904, Пружанскі р-н – 1982), дзеяча рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі, аднаго з арганізатараў і кіраўнікоў падполля і партызанскага руху ў Брэсцкай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну
- 28 **80** гадоў з дня нараджэння **ЗМІТРА** (ДЗМІТРЫЯ АЛЯКСАНДРАВІЧА) **БЯСПАЛАГА** (1934, Хойнікаўскі р-н – 1999), пісьменніка, аўтара анімалістычных казак, апавяданняў, нарысаў
- 30 **210** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ХОДЗЬКІ** (БАРЭЙКІ; 1804, Мядзельскі р-н – 1891), паэта, фалькларыста, славіста, усходазнаўца
- 30 **60** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА РЫГОРАВІЧА ЛУКАШЭНКІ** (1954, Аршанскі р-н), Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Галоўнакамандуючага Узброенымі Сіламі Рэспублікі Беларусь, старшыні Савета Бяспекі Рэспублікі Беларусь, прэзідэнта Нацыянальнага алімпійскага камітэта Беларусі
- 31 **120** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ВАСІЛЬЕВІЧА ГРУБЭ** (1894–1980), скульптара, аднаго з арганізатараў і старшыні Ўсебеларускага аб’яднання мастакоў, народнага мастака Беларусі
- 31 **15** гадоў з часу заснавання **РЭСПУБЛІКАНСКАГА ГІДРАМЕТЭАРАЛАГІЧНАГА ЦЭНТРА** (ГІДРАМЕТЭАЦЭНТРА), дзяржаўнай установы (Мінск, 1999)

ВЕРАСЕНЬ

190 гадоў з дня нараджэння **ВОСПА** (ІОСІФА ЦЭЗАРА) **ВІКЕНЦЕВІЧА ТУРЧЫНОВІЧА** (1824–?), вучонага-гісторыка, правазнаўца, аўтара працы “Агляд гісторыі Беларусі са старажытнейшых часоў” (1857) – першай сістэматызаванай гісторыі Беларусі з даўнейшых часоў да канца XVIII ст.

90 гадоў з пачатку выдання навукова-практычнага медыцынскага часопіса “**ЗДРАВООХРАНЕНИЕ**” (Мінск; 1924)

- 75** гадоў з часу заснавання ААТ “ПІНСКІ МЯСАКАМБІНАТ” (Пінск; 1939), прадпрыемства па перапрацоўцы мяса, лаўрэата конкурсаў “Лепшыя тавары Рэспублікі Беларусь” (2003, 2009, 2010, 2012) і “Лепшыя тавары Рэспублікі Беларусь на рынку Расійскай Федэрацыі” (2007)
- 70** гадоў з часу стварэння **ДЗЯРЖАЎНАГА АРХІВА ГРОДЗЕНСКАЙ ВОБЛАСЦІ** (1944)
- 70** гадоў з часу адкрыцця ў г. Жабінка **РАЁННАЙ БАЛЬНІЦЫ** (1944)
- 65** гадоў з часу заснавання калгаса “**МОЛОДАЯ ГВАРДИЯ**” Жабінкаўскага раёна Брэсцкай вобласці (1949)
- 1** **ДЗЕНЬ ВЕДАЎ**
- 1** **75** гадоў з часу нападу Германіі на Польшчу і пачатку **ДРУГОЙ СУСВЕТНАЙ ВАЙНЫ 1939–1945** гг.
- 2** **125** гадоў з дня нараджэння **КАНСТАНЦІНА ІВАНАВІЧА ШАПЯЛЕВІЧА** (1889, Мінскі р-н – 1976), мовазнаўца, краязнаўца, педагога, аўтара і суаўтара літаратурных чытанак і падручнікаў па беларускай мове для пачатковай школы
- 4** **155** гадоў з дня нараджэння **БРАЅІСЛАВА ІГНАТАВІЧА ЭПІМАХ-ШЫПІЛЫ** (1859, Полацкі р-н – 1934), дзеяча беларускай культуры, выдаўца, фалькларыста, мовазнаўца
- 4** **130** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА АНДРЭЕВІЧА ВЯТОХІНА** (1884–1959), вучонага ў галіне фізіялогіі, члена-карэспандэнта НАН Беларусі, заснавальніка і старшыні Беларускага таварыства фізіёлагаў, біяхімікаў і фармакалагаў (1936–1959)
- 5** **105** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА ІВАНАВІЧА ІВАШУЦІНА** (1909, Брэст – 2002), ваеннага дзеяча, генерала арміі, удзельніка Вялікай Айчыннай вайны, Героя Савецкага Саюза (1985)
- 7** **ДЗЕНЬ БЕЛАРУСКАГА ПІСЬМЕНСТВА** (першая нядзеля верасня)
- 7** **300** гадоў з дня нараджэння **МІХАЛА КАРЫЦКАГА** (1714, Лідскі р-н – 1781), паэта, педагога, грамадскага дзеяча
- 7** **95** гадоў з дня нараджэння **АЛЕСЯ (АЛЯКСАНДРА ХАРЫТОНАВІЧА) АСПЕНКІ** (1919, Віцебскі р-н – 1994), пісьменніка, заслужанага работніка культуры Беларусі, лаўрэата прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1974), лаўрэата Літаратурнай прэміі імя І. Мележа (1981)
- 7** **50** гадоў з дня нараджэння **НАЦІКА НАДЗІРА-АГЛЫ БАГІРАВА** (1964, Азербайджан), спартсмена і трэнера (барацьба дзюдо і самба), заслужанага майстра спорту Беларусі, майстра спорту СССР, майстра спорту СССР міжнароднага класа, чэмпіёна (1991, 1992, 1997, 1998) і бронзавага прызёра (1999) чэмпіянатаў свету, чэмпіёна (1989, 1992, 1994, 1995, 1998), сярэбранага (1997) і бронзавага (1991) прызёра чэмпіянатаў Еўропы па самба, бронзавага прызёра чэмпіянатаў свету (1995, 1999) і чэмпіянатаў Еўропы (1995, 1999) па дзюдо, грамадскага дзеяча, старшыні Кангрэса азербайджанскіх абшчын у Беларусі
- 8** **500** гадоў з часу **АРШАНСКАЙ БІТВЫ 1514** г., адной з буйнейшых бітв у ходзе вайны паміж Маскоўскай дзяржавай і ВКЛ у 1512–1522 гг.

- 8   **20** гадоў з часу стварэння рэспубліканскага біялагічнага заказніка **ЛУКАВА** (Маларыцкі р-н; 1994)
- 9   **90** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ ЕМЯЛЬЯНАВІЧА ГУРЫНОВІЧА** (1924, Чэрвеньскі р-н – 1999), дзяржаўнага дзеяча, дыпламата, Міністра замежных спраў Беларусі (1966–1990), кавалера ордэна Дружбы народаў
- 10   **85** гадоў з дня нараджэння **ЯЎГЕНА АЛЯКСАНДРАВІЧА ГЛЕБАВА** (1929–2000), кампазітара, педагога, грамадскага дзеяча, акадэміка Міжнароднай Славянскай Акадэміі навук, адукацыі, мастацтваў і культуры, народнага артыста Беларусі і СССР, заслужанага дзеяча мастацтваў Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1970)
- 12   **180** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ПЯТРОВІЧА АВЕНАРЫУСА** (1834–1903), дзеяча народнай асветы, археолага, краязнаўца, педагога, аднаго з заснавальнікаў Маладзечанскай настаўніцкай семінарыі
- 12   **85** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ЯГОРАВІЧА МАТУКОЎСКАГА** (1929, Расонскі р-н – 2001), драматурга, журналіста, заслужанага работніка культуры Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1988)
- 13   **100** гадоў з дня нараджэння **РУВІМА ЯНКЕЛЕВІЧА ЯЎРАЕВА** (1914–1987), артыста оперы, заслужанага артыста Беларусі
- 14   **ДЗЕНЬ ТАНКІСТАЎ** (другая нядзеля верасня)
- 14   **130** гадоў з дня нараджэння **ФАБІЯНА АБРАНТОВІЧА** (1884, Навагрудскі р-н – 1946), рэлігійнага і грамадскага дзеяча, аднаго з заснавальнікаў беларускага хрысціянскага руху
- 15   **ДЗЕНЬ БІБЛІЯТЭК РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ** (з 2001 г.)
- 15   **115** гадоў з дня нараджэння **ПРАСКОЎІ ФЁДАРАЎНЫ ДЗМІТРУК** (1899, Камянецкі р-н – 1978), удзельніцы рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі
- 15   **75** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА МІХАЙЛАВІЧА МЕЛЬНІЧУКА** (1939, Польшча), паэта
- 16   **60** гадоў з дня нараджэння **ЛАРЫСЫ УЛАДЗІМІРАЎНЫ ЯЗЫКОВІЧ** (1954, Ганцавічы), вучонага-гісторыка, аўтара прац па пытаннях міжнароднай дзейнасці Беларусі, гісторыі беларускай дыяспары ў краінах блізкага і далёкага замежжа
- 17   **230** гадоў з дня прэм’еры камічнай оперы Я.Д. Голанда “**АГАТКА, ЦІ ПРЫЕЗД ПАНА**”, першага вядомага арыгінальнага музычна-сцэнічнага твора, створанага і пастаўленага ў Беларусі (Нясвіж; 1784)
- 17   **100** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ РЫГОРАВІЧА РАМАНАВА** (1914–2001), мастака, заслужанага дзеяча мастацтваў Беларусі
- 17   **75** гадоў з часу **ЎЗ’ЯДНАННЯ ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ З БССР** (1939), акта ліквідацыі падзелу Беларусі паводле ўмоў Рыжскага мірнага дагавора 1921 г.
- 20   **ДЗЕНЬ МЫТНІКА**
- 20   **95** гадоў з дня нараджэння **КАНСТАНЦІНА ІВАНОВІЧА МАКСІМЦАВА** (МАКСІМЦОВА; 1919, Гомель – 2004), жывапісца

- 21 75 гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ АЛЯКСЕЕВІЧА ЖУКОВІЧА** (1939 ці 1940, Камянецкі р-н), пісьменніка
- 22 70 гадоў з часу заснавання ў г. Брэсце **ЧЫГУНАЧНАГА ВУЧЫЛШЧА** (1944)
- 23 125 гадоў з дня нараджэння **ЯНА (ІВАНА АЛЯКСЕЕВІЧА) ТАРАСЕВІЧА** (1889–1961), беларускага і польскага кампазітара, музыканта, педагога, аўтара першых музычных твораў на вершы Ф. Багушэвіча, Я. Коласа, М. Багдановіча, збіральніка беларускага фальклору
- 23 100 гадоў з дня нараджэння **ІВАНА СЯМЁНАВІЧА ДМУХАЙЛЫ** (1914–2007), жывапісца, заслужанага дзеяча мастацтваў Беларусі
- 23 90 гадоў з дня нараджэння **АРТУРА ВІТАЛЬЕВІЧА ВОЛЬСКАГА** (сапр. ВОЛЬСКІ-ЗЭЙДЭЛЬ; 1924, Дзяржынск – 2002), паэта, празаіка, драматурга, перакладчыка
- 24 110 гадоў з дня нараджэння **МАР’ЯНА ЯЗЭПАВІЧА ПЕЦЮКЕВІЧА** (1904, Браслаўскі р-н – 1983), беларускага і польскага этнографа, публіцыста, грамадскага дзеяча
- 26 20 гадоў з часу заснавання рэспубліканскага біялагічнага заказніка **ТЫРВОВІЧЫ** (Пінскі р-н; 1994)
- 27 105 гадоў з дня нараджэння **ЛУКАША КАЛЮГІ** (сапр. КАНСТАНЦІН ПЯТРОВІЧ ВАШЫНА; 1909, Дзяржынскі р-н – 1937), пісьменніка, перакладчыка
- 27 90 гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ПЯТРОВІЧА ДАЊЛАВА** (1924, Драгічынскі р-н), вучонага ў галіне гематалогіі і трансфузіялогіі, выдатніка аховы здароўя СССР і Мангольскай народнай рэспублікі
- 28 105 гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ЦІМАФЕЕВІЧА ШАПАЧКІ** (1909–1994), удзельніка вызвалення Палескай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну, Героя Савецкага Саюза (1944)
- 28 60 гадоў з дня нараджэння **ТАЦЦЯНЫ АЛЯКСАНДРАЎНЫ ГРЫШКО** (1954, Пінскі р-н), спартсменкі (інваспорт, стральба з лука), чэмпіёнкі IX Паралімпійскіх гульняў (1992, Барселона), бронзавага прызёра чэмпіянату свету (1990), чэмпіёнкі (1991) і бронзавага прызёра (1991, 2006) чэмпіянатаў Еўропы, чэмпіёнкі СССР (1989–1991) і СНД (1992), мнагакратнай чэмпіёнкі Беларусі (1993–2004)
- 29 485 гадоў з часу ўвядзення ў дзеянне **СТАТУТА ВЯЛІКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА 1529 г.**, першага Статута ВКЛ, звода законаў феадальнага права (1529–1566)
- 29 110 гадоў з дня нараджэння **ЛЬВА УЛАДЗІМІРАВІЧА ГОЛУБА** (1904, Украіна – 1994), кінарэжысёра, народнага артыста Беларусі, заслужанага дзеяча мастацтваў Польшчы, лаўрэата прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1968) і Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1972)
- 30 100 гадоў з дня нараджэння **ДАЊЛЫ КАНСТАНЦІНАВІЧА МІЦКЕВІЧА** (1914, Пінск – 1996), вучонага-хіміка, сына Я. Коласа, збіральніка і папулярызатара спадчыны песняра, арганізатара Дзяржаўнага літаратурна-мемарыяльнага музея Якуба Коласа, заслужанага дзеяча культуры Беларусі

КАСТРЫЧНИК

85 гадоў з пачатку выдання газеты для дзяцей і падлеткаў “**РАЊЦА**” (Мінск; 1929)

75 гадоў з часу стварэння ААТ “**БАРАНАВІЦКАЯ АБУТКОВАЯ ФАБРЫКА**” (Баранавічы; 1939)

75 гадоў з часу стварэння **ПАДЛЕСКАГА НАРОДНАГА ХОРА** (Ляхавіцкі р-н; 1939)

70 гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце **МЕДЫЦЫНСКАГА КАЛЕДЖА** (1944), з пачатку заснавання – Брэсцкая фельчарска-акушэрская школа, з 1954 г. – Брэсцкае медыцынскае вучылішча, з 2003 г. – Брэсцкі медыцынскі каледж

60 гадоў з часу стварэння **БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА АГРАРНАГА ТЭХНІЧНАГА ЎНІВЕРСІТЭТА** (Мінск; 1954), адной з вядучых вышэйшых навучальных устаноў Беларусі, лаўрэата Прэміі Урада Рэспублікі Беларусь за дасягненні ў галіне якасці (2012)

55 гадоў з пачатку выпуску першай прадукцыі ААТ “**ПІНСКІ ЗАВОД ШТУЧНЫХ СКУР**” (Пінск; 1959)

50 гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце **КІНАТЭАТРА “МАЯК”** (1964)

35 гадоў з пачатку выдання навуковай інфармацыйна-аналітычнай газеты Беларусі “**ВЕДЫ**” (Мінск; 1979)

1 **ДЗЕНЬ ПАЖЫЛЫХ ЛЮДЗЕЙ**

1 **70** гадоў з часу стварэння **БРЭСЦКАГА АКАДЭМІЧНАГА ТЭАТРА ДРАМЫ ІМЯ ЛЕНІНСКАГА КАМСАМОЛА БЕЛАРУСІ**, заслужанага калектыва Рэспублікі Беларусь (Брэст; 1944)

1 **55** гадоў з часу стварэння **ДЗЯРЖАЎНАГА АНСАМБЛЯ ТАНЦА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**, заслужанага калектыва Рэспублікі Беларусь (Мінск; 1959)

2 **ці 15** **195** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ПРЭЦЛАВА НЕЗАБЫТОЎСКАГА** (1818, Нясвіж ці Навагрудскі р-н – 1849), польскага і беларускага пісьменніка, філосафа, гісторыка

2 **140** гадоў з дня нараджэння **МІХАЛА ЯЎСТАФІЯ БРЭНШТЭЙНА** (1874–1938), бібліятэкара, бібліёграфа, гісторыка культуры, краязнаўца, аўтара прац па гісторыі культуры, пісьменнасці, бібліятэк Літвы, Польшчы і Беларусі

2 **50** гадоў з дня нараджэння **ЭНВЕРА РЫЗАЕВІЧА БАРЫЕВА** (1964), дзяржаўнага дзеяча Беларусі, генерал-маёра ўнутранай службы, міністра па надзвычайных сітуацыях Рэспублікі Беларусь (2005–2011)

2 **50** гадоў з дня нараджэння **АЛЫ МІКАЛАЕЎНЫ КАВАЛЕНКА** (1964, Драгічынскі р-н), спартсменкі (хакей на траве, індархакей), бронзавага прызёра чэмпіянату Еўропы (2004), чэмпіёнкі Беларусі (1997–2004)

3 **55** гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце **КІНАТЭАТРА “МІР”** (1959)

4 **270** гадоў з дня нараджэння **МІХАЛА ФРАНЦІШКА КАРПОВІЧА** (1744, Камянец – 1803), палітычнага і царкоўнага дзеяча, багаслова-

- асветніка, удзельніка паўстання 1794 г.
- 4 **150** гадоў з дня нараджэння **АНТОНА МІКІТАВІЧА ЯСІНСКАГА** (1864–1933), вучонага-гісторыка, акадэміка НАН Беларусі, члена Чэшскай АН
- 5 **ДЗЕНЬ НАСТАЎНІКА** (першая нядзеля кастрычніка)
- 6 **ДЗЕНЬ АРХІВІСТА**
- 7 **65** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА АЛЯКСАНДРАВІЧА ПАВЯДАЙЛЫ** (1949, Баранавіцкі р-н), вучонага-фізіка, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1998)
- 8 **75** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ ВАСІЛЬЕВІЧА АСОСКАВА** (1939, Расія), мастака (станковы жывапіс і акварэль, палехская мініяцюра і габелен)
- 10 **85** гадоў з дня нараджэння **МАРАТА ІВАНАВІЧА КАЗЕЯ** (1929, Дзяржынскі р-н – 1944), піянера-партызана ў Вялікую Айчынную вайну, Героя Савецкага Саюза (1965)
- 10 **80** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ФЁДАРАВІЧА ВАРВАШЭВІЧА** (1934, Ганцавіцкі р-н – 2001), рэжысёра, заслужанага работніка культуры Беларусі
- 11 **105** гадоў з дня нараджэння **ЗІНАІДЫ АЛЯКСАНДРАЎНЫ БАНДАРЫНАЙ** (1909, Гродна – 1959), пісьменніцы
- 12 **ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ КУЛЬТУРЫ** (другая нядзеля кастрычніка)
- 14 **ДЗЕНЬ МАЦІ**
- 14 **115** гадоў з дня нараджэння **АДАМА АНТОНАВІЧА БАБАРЭКІ** (1899, Капыльскі р-н – 1938), пісьменніка, крытыка, аднаго з арганізатараў і кіраўнікоў літаратурных аб’яднанняў “Маладняк” і “Узвышша”
- 15 **ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ ФАРМАЦЭЎТЫЧНАЙ І МІКРАБІЯЛАГІЧНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ**
- 15 **105** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ РАКІТЫ** (сапр. СЯРГЕЙ ВАСІЛЬЕВІЧ ЗАКОННІКАЎ; 1909, Дубровенскі р-н – 1942), паэта
- 15 **70** гадоў з дня нараджэння **ЗІНОВІЯ КІРЫЛАВІЧА ПРЫГОДЗІЧА** (1944, Пінскі р-н), пісьменніка, лаўрэата прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі (2013)
- 15 **65** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ МІКАЛАЕВІЧА ЯКІМОВІЧА** (1949, Слоніўскі р-н), празаіка, драматурга
- 18 **105** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ СЯРГЕЕВІЧА БЛАГАВЕШЧАНСКАГА** (1909, Брэст – 1994), ваеннага дзеяча, генерал-лейтэнанта авіяцыі, удзельніка нацыянальна-вызваленчай барацьбы Кітая супраць японскіх захопнікаў у 1937 г., удзельніка савецка-фінляндскай вайны 1939–1940 гг., вызвалення Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, Героя Савецкага Саюза (1938)
- 19 **30** гадоў з часу стварэння **БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА АНСАМБЛЯ НАРОДНАЙ МУЗЫКІ “СВЯТА”** (Мінск, 1984), лаўрэата прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1988)

- 20 **90** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ ДАՆІЛАВІЧА МАХНОВІЧА** (1924–2007), Героя Сацыялістычнай Працы, Пачэснага грамадзяніна г. Брэста
- 21 **100** гадоў з дня нараджэння **КАЗІМІРА СВЁНТАКА** (1914–2011), рымска-каталіцкага царкоўнага дзеяча Беларусі, арцыбіскупа-мітрапаліта, кардынала
- 22 **70** гадоў з часу адкрыцця для наведвальнікаў **БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА МУЗЕЯ ГІСТОРЫІ ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ** (Мінск; 1944), заснаванага 30 верасня 1943 г.
- 24 **100** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ (МІКАЛАЯ АНДРЭЕВІЧА) ЖУКА** (1914, Слуцкі р-н – 1995), паэта, педагога, выдатніка народнай асветы Беларусі
- 25 **130** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ АНТОНАВІЧА ДУБІНСКАГА** (1884, Гродзенская губ. – 1937), вучонага-археолага, складальніка і выдаўца “Бібліяграфіі па археалогіі Беларусі і сумежных краін” (1933)
- 25 **85** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ (МІКАЛАЯ ПЯТРОВІЧА) ГРОДНЕВА** (1929, Рагачоўскі р-н – 2011), пісьменніка
- 26 **ДЗЕНЬ АЎТАМАБІЛІСТА І ДАРОЖНІКА** (чацвёртая нядзеля кастрычніка)
- 26 **75** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ІВАНАВІЧА МІШЧАНЧУКА** (1939–2012), літаратуразнаўца, крытыка, паэта, аўтара і суаўтара падручнікаў для вышэйшай і сярэдняй школы
- 27 **25** гадоў з пачатку выдання рэспубліканскай грамадска-палітычнай штотыднёвай газеты Савета Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі **“БЕЛАРУСКІ ЧАС”** (Мінск; 1989)
- 28 **130** гадоў з дня нараджэння **ФЛАРЫЯНА ПАЎЛАВІЧА ЖДАНОВІЧА** (1884, Мінск – 1937), тэатральнага дзеяча, акцёра, рэжысёра, аднаго з заснавальнікаў беларускага прафесійнага тэатра
- 29 **85** гадоў з часу заснавання **НАЦЫЯНАЛЬНАГА ІНСТЫТУТА АДУКАЦЫІ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**, навукова-метадычнай установы (Мінск; 1929)

ЛІСТАПАД

- 90** гадоў з пачатку выдання штомесячнага масава-палітычнага і літаратурна-мастацкага часопіса **“АЛЕСЯ”** (Мінск; 1924)
- 1 **80** гадоў з часу стварэння **ВІЦЕБСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ОРДЭНА ДРУЖБЫ НАРОДАЎ МЕДЫЦЫНСКАГА ЎНІВЕРСІТЭТА** (Віцебск; 1934), установы адукацыі
- 1 **75** гадоў з часу стварэння **ДЗЯРЖАЎНАЙ АКАДЭМІЧНАЙ ХАРАВОЙ КАПЭЛЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ІМЯ Р.Р. ШЫРМЫ** (Мінск; 1939), заслужанага калектыву Рэспублікі Беларусь
- 1 **60** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА МІХАЙЛАВІЧА ШЭЛЕХАВА** (1954, Столінскі р-н), паэта, кінасцэнарыста, драматурга, публіцыста, заслужанага журналіста Беларусі

- 2 **ДЗЕНЬ ПАМЯЦІ**
- 2 **ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ ГРАМАДЗЯНСКАЙ АВІАЦЫІ** (першая нядзеля лістапада)
- 2 **105** гадоў з дня нараджэння **МАКСІМА ЛУЖАНІНА** (сапр. АЛЯКСАНДР АМВРОСЬЕВІЧ КАРАТАЙ; 1909, Салігорскі р-н – 2001), пісьменніка, кінадраматурга, перакладчыка, заслужанага дзеяча мастацтваў Беларусі, лаўрэата Літаратурнай прэміі імя Я. Коласа (1965)
- 2 **85** гадоў з часу стварэння **ІНСТЫТУТА МОВЫ І ЛІТАРАТУРЫ ІМЯ Я. КОЛАСА І Я. КУПАЛЫ НАН БЕЛАРУСІ** (Мінск; 1929)
- 5 **150** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ АНДРЭЕВІЧА БЯЛЫНІЦКАГА-БІРУЛІ** (1864, Аршанскі р-н – 1937), вучонага ў галіне заалогіі і заагеаграфіі, падарожніка, члена-карэспандэнта АН СССР, імя якоганосяць заліў і гара на Таймыры
- 5 **95** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА МІКАЛАЕВІЧА КІРМАНОВІЧА** (1919, Кобрын – 2001), ваеннага дзеяча, удзельніка Вялікай Айчыннай вайны, Героя Савецкага Саюза (1945)
- 5 **75** гадоў з часу прэм’еры на беларускай сцэне **“САЛАЎЯ” М.Я. КРОШНЕРА**, першага нацыянальнага балета (1939)
- 5 **65** гадоў з дня нараджэння **ВЯЧАСЛАВА ІОСИФАВІЧА СТОМЫ** (1949, Навагрудскі р-н), пісьменніка
- 6 **95** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ (МІКАЛАЯ АЛЯКСАНДРАВІЧА) ГАРУЛЁВА** (1919, Дубровенскі р-н – 1980), пісьменніка, перакладчыка, заслужанага работніка культуры Беларусі
- 7 **ДЗЕНЬ КАСТРЫЧНІЦКАЙ РЭВАЛЮЦЫІ**
- 7 **200** гадоў з дня нараджэння **СТАНІСЛАВА ПАЎЛАВІЧА МІКУЦКАГА** (1814, Гродзенская губ. – 1890), мовазнаўца-славіста, фалькларыста, педагога
- 8 **230** гадоў з дня нараджэння **ТЭАДОРА (ФЁДАРА ЯЎХІМАВІЧА) НАРБУТА** (1784, Воранаўскі р-н – 1894), гісторыка, археолага, інжынера
- 8 **90** гадоў з часу адкрыцця **ВІЦЕБСКАЙ ОРДЭНА “ЗНАК ПАШАНЫ” ДЗЯРЖАЎНАЙ АКАДЭМІІ ВЕТЭРЫНАРНАЙ МЕДЫЦЫНЫ** (Віцебск; 1924), вядучай вышэйшай навучальнай установы Рэспублікі Беларусь у галіне ветэрынарнай адукацыі
- 9 **225** гадоў з дня нараджэння **МАРЦІНА АНТОНІ ПАЎЛОВІЧА** (1789, Пінскі р-н – 1830), вучонага-геолага, асветніка
- 10 **265** гадоў з дня нараджэння **МАЦЕЯ РАДЗІВІЛА** (1749, Нясвіж – 1800), дзяржаўнага дзеяча ВКЛ, драматурга, кампазітара
- 10 **80** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА СЦЯПАНАВІЧА КУРБЕКІ** (1934, Баранавіцкі р-н – 2009), паэта, літаратуразнаўца, музейзнаўца
- 11 **85** гадоў з дня нараджэння **ЛЕАНІДА МІХАЙЛАВІЧА СУШЧЭНІ** (1929, Баранавіцкі р-н), вучонага ў галіне заалогіі, гідрабіялогіі, акадэміка НАН Беларусі і Расійскай АН, замежнага члена Польскай і Літоўскай АН, заслужанага дзеяча навукі Беларусі
- 11 **300** гадоў з дня нараджэння **МАРЦІНА МАТУШЭВІЧА** (1714, Камянецкі р-н – 1773), грамадскага і дзяржаўнага дзеяча Рэчы

- Паспалітай, пісьменніка-мемуарыста, перакладчыка
- 15 **90** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ ІЛЫЧА ЗОСІКА** (1924, Драгічынскі р-н – 2003), удзельніка вызвалення Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, поўнага кавалера ордэна Славы
- 16 **ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ І ПЕРАПРАЦОЎЧАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ АГРАПРАМЫСЛОВАГА КОМПЛЕКСУ** (трэцяя нядзеля лістапада)
- 16 **100** гадоў з дня нараджэння **ЯЗЭПА СЕМЯЖОНА** (сапр. ІОСІФ ІГНАТАВІЧ СЕМЯЖОНАЎ; 1914, Смалявіцкі р-н – 1990), перакладчыка, пісьменніка, крытыка, заслужанага работніка культуры Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Купалы (1982)
- 16 **75** гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце **КІНАТЭАТРА “1 МАЯ”** (1939)
- 18 **70** гадоў з часу аднаўлення работы ў г. Брэсце **МУЗЫЧНАГА ВУЧЫЛІШЧА І ШКОЛЫ** (1944)
- 19 **ДЗЕНЬ РАКЕТНЫХ ВОЙСКАЎ І АРТЫЛЕРЫІ**
- 19 **230** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА КІРЫЛАВІЧА БАБРОЎСКАГА** (1784 ці 1785 – 1848), славіста, арыенталіста, філосафа, святара, які стаяў каля вытокаў сусветнага славяназнаўства, спрыяў узнікненню беларусазнаўства, першага беларускага скарызнаўца, члена Археалагічнай акадэміі ў Рыме
- 20 **85** гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце **ПЕДАГАГІЧНАЙ БІБЛІЯТЭКІ ДЛЯ НАСТАЎНІКАЎ І СЛУЖАЧЫХ** (1929)
- 20 **115** гадоў з дня нараджэння **МІХАСЯ (МІХАІЛА МІКАЛАЕВІЧА) КЛІМКОВІЧА** (1899, Барысаўскі р-н – 1954), пісьменніка, крытыка, драматурга
- 21 **100** гадоў з часу адкрыцця **БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ПЕДАГАГІЧНАГА ЎНІВЕРСІТЭТА імя М. ТАНКА** (Мінск; 1914), установы адукацыі
- 21 **100** гадоў з дня нараджэння **АДАМА АНДРЭЕВІЧА БІРУКОВА** (1914, Клічаўскі р-н – ?), аднаго з арганізатараў і кіраўнікоў маладзёжнага падполля і партызанскага руху ў Гомельскай і Пінскай абласцях у Вялікую Айчынную вайну, заслужанага работніка культуры Беларусі
- 21 **100** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА ВАСІЛЬЕВІЧА ЗІМЯНІНА** (1914, Віцебск – 1995), аднаго з арганізатараў падпольнага і партызанскага руху ў Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, партыйнага і дзяржаўнага дзеяча БССР і СССР, дыпламата, Героя Сацыялістычнай Працы (1974)
- 21 **85** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ДЗМІТРЫЕВІЧА РАЛЬКО** (1929, Капыльскі р-н – 1979), літаратуразнаўца, крытыка, паэта
- 21 **70** гадоў з дня нараджэння **ВАЛЯНЦЫНЫ АЛЯКСАНДРАЎНЫ ТАТАРНІКАВАЙ-ПАНОК** (1944, Гродзенская вобл.), мастачкі
- 21 **65** гадоў з часу стварэння **БРЭСЦКАЙ АБЛАСНОЙ МЕДЫЦЫНСКАЙ БІБЛІЯТЭКІ** (1949)
- 23 **90** гадоў з часу стварэння **БЕЛАРУСКАГА ТАВАРЫСТВА ІНВАЛІДАЎ ПА ЗРОКУ** (1924), грамадскага аб’яднання

- 23 **60** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА АЛЯКСАНДРАВІЧА ЛУКАШАНЦА** (1954, Валожынскі р-н), мовазнаўца, члена-карэспандэнта НАН Беларусі, дырэктара Інстытута мовы і літаратуры імя Я. Коласа і Я. Купалы, старшыні Беларускага (з 2004) і Міжнароднага (2008–2013) камітэтаў славістаў, лаўрэата прэміі НАН Беларусі (2001, 2011)
- 25 **300** гадоў з дня нараджэння **ТАМАША (ТОМАША) ЖАБРОЎСКАГА** (1714, каля Навагрудка – 1758), архітэктара, матэматыка і астранома
- 26 **95** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ЯФІМАВІЧА СКАРЫНКІНА** (1919, Клімавіцкі р-н), пісьменніка
- 27 **155** гадоў з часу ўвядзення ў эксплуатацыю **МІНСКАЙ ПАШТОВА-ТЭЛЕГРАФНАЙ СТАНЦЫІ** (1859), першай на Беларусі, цяпер РУП “Белтэлекам”
- 27 **140** гадоў з дня нараджэння **ХАІМА ВЕЙЦМАНА** (1874, Іванаўскі р-н – 1952), палітычнага і дзяржаўнага дзеяча Ізраіля, першага Прэзідэнта Дзяржавы Ізраіль, вучонага-хіміка
- 27 **60** гадоў з дня нараджэння **АЛЕСЯ (АЛЯКСАНДРА МІХАЙЛАВІЧА) ЖЫГУНОВА** (1954, Шклоўскі р-н), паэта, лаўрэата рэспубліканскай літаратурнай прэміі “Залаты Купідон”, лаўрэата прэміі імя Р. Булацкага Беларускага саюза журналістаў (2012)
- 28 **115** гадоў з дня нараджэння **СЯМЁНА МАЙСЕЕВІЧА КРЫВАШЭІНА** (1899, Расія – 1978), ваеннага дзеяча, удзельніка вызвалення Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, генерал-лейтэнанта танкавых войск, Героя Савецкага Саюза (1945), пачэснага грамадзяніна г. Брэста
- 29 **90** гадоў з часу правядзення **ПЕРШАЙ УСЕБЕЛАРУСКАЙ КРАЯЗНАЎЧАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ** (Мінск; 1924)
- 30 **115** гадоў з дня нараджэння **МІХАСЯ (МІХАІЛА ЦІХАНАВІЧА) ЛЫНЬКОВА** (1899, Віцебскі р-н – 1975), пісьменніка, літаратуразнаўца, грамадскага дзеяча, народнага пісьменніка Беларусі, акадэміка НАН Беларусі імя Я. Коласа (1968)

СНЕЖАНЬ

- 90** гадоў з пачатку выдання літаратурна-мастацкага часопіса для дзяцей і падлеткаў **“БЯРОЗКА”** (1924)
- 25** гадоў з часу заснавання **“МЕДУНІЦЫ”** (Магілёў; 1989), ансамбля песні і танца Магілёўскай абласной філармоніі, заслужанага аматарскага калектыву Рэспублікі Беларусь
- 75** гадоў з часу заснавання абласной газеты **“ЗАРЯ”** (Брэст; 1939)
- 75** гадоў з часу заснавання **БРЭСЦКАЙ МУЗЫЧНАЙ ШКОЛЫ** (1939)
- 2 **75** гадоў з часу заснавання ў г. Брэсце **АБЛАСНОГА ДОМА НАРОДНАЙ ТВОРЧАСЦІ** (1939; суч. – Брэцкі абласны грамадска-культурны цэнтр)
- 2 **75** гадоў з часу заснавання ў г. Брэсце **ДОМА МАСТАКА** (1939)
- 3 **ДЗЕНЬ ІНВАЛІДАЎ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**
- 4 **75** гадоў з часу ўтварэння **БРЭСЦКАЙ ВОБЛАСЦІ** (1939),

- адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі ў Беларусі
- 4 **75** гадоў з часу стварэння **БРЭСЦКАЙ МЫТНІ** (1939)
- 5 100 гадоў з дня нараджэння **РЫГОРА ВОСПАВІЧА НЯХАЯ** (1914, Бярэзінскі р-н – 1991), пісьменніка, перакладчыка, педагога
- 7 **ДЗЕНЬ СТРАХАВЫХ РАБОТНІКАЎ**
- 7 **ДЗЕНЬ ЮРЫСТА** (першая нядзеля снежня)
- 7 **135** гадоў з дня нараджэння **ІЛАРЫЁНА МІКАЛАЕВІЧА ПЯЎЦОВА** (1879, Брэсцкая вобл. – 1934), расійскага акцёра, народнага артыста Расіі
- 7 **65** гадоў з дня нараджэння **ВІКТАРА ПЯТРОВІЧА СУПРУНЧУКА** (1949, Бярозаўскі р-н), пісьменніка
- 8 **85** гадоў з дня нараджэння **РЫГОРА ВІКТАРАВІЧА РОДЧАНКІ** (1929–1994), краязнаўца, педагога, фалькларыста, паэта, літаратуразнаўца
- 8 **75** гадоў з часу заснавання ў г. Брэсце **ПРАКУРАТУРЫ БРЭСЦКАЙ ВОБЛАСЦІ** (1939)
- 10 **ДЗЕНЬ ПРАВОЎ ЧАЛАВЕКА**
- 10 **75** гадоў з часу адкрыцця **БРЭСЦКАГА АБЛАСНОГА АПТЭЧНАГА ЎПРАВЛЕННЯ** (1939)
- 10 **75** гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце **МЯСАКАМБІНАТА** (1939)
- 10 **75** гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце **ХЛЕБАКАМБІНАТА** (1939)
- 10 **75** гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце **АБЛАСНОГА РУСКАГА ДРАМАТЫЧНАГА ТЭАТРА** (1939–1941 гг.), першага прафесійнага тэатра
- 10 **75** гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце **ЛІКЁРА-ВОДАЧНАГА ЗАВОДА** (1939)
- 10 **75** гадоў з часу адкрыцця ў г. Брэсце **ГАРАДСКОЙ ДРУКАРНІ імя ВАРАШЫЛАВА** (1939)
- 12 **200** гадоў з дня нараджэння **АДАМА ЗАВАДСКАГА** (1814, Вільня – 1875), друкара, які выдаў першую кнігу В. Дуніна-Марцінкевіча “Сялянка” (1846), друкаваў творы А.Б. Ёхера, І. Ходзькі, Я. Чачота, Ю. Крашэўскага, У. Фялінскай, У. Сыракомлі
- 16 **75** гадоў з дня нараджэння **АЛЕГА ЗЬНІЧА** (сапр. АЛЕГ АНДРЭЕВІЧ БЕМБЕЛЬ, у манастве – МІКАЛАЙ; 1939, Мінск), паэта, публіцыста, філосафа, інака Свята-Успенскага Жыровіцкага манастыра
- 17 **ДЗЕНЬ БЕЛАРУСКАГА КІНО**
- 19 **80** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ ІГНАТАВІЧА МІКУЛІЧА** (1934, Ляхавіцкі р-н), вучонага ў галіне антрапалогіі, экалогіі, папуляцыйнай генетыкі чалавека, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1998)
- 20 **ДЗЕНЬ СУПРАЦОЎНІКАЎ ОРГАНАЎ ДЗЯРЖАЎНАЙ БЯСПЕКІ**
- 20 **115** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА ЗЯНОНАВІЧА ЦАРУКА** (1899, Карэліцкі р-н – 1957), аднаго з арганізатараў і кіраўнікоў падполля і партызанскага руху ў Баранавіцкай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну, Героя Савецкага Саюза (1944)
- 21 **100** гадоў з дня нараджэння **ІЗІДАРА ГЕРАСІМАВІЧА НІСНЕВІЧА** (1914, Мінск – 1977), музыказнаўца, музычнага крытыка, аўтара

- сцэнарыяў навукова-папулярных і хранікальна-дакументальных фільмаў
- 21 80** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ГАЎРЫЛАВІЧА ЧЫГРЫНАВА** (1934, Касцюковіцкі р-н – 1996), народнага пісьменніка Беларусі, перакладчыка, публіцыста, грамадскага дзеяча, лаўрэата Літаратурнай прэміі імя А. Фадзеева (1979), Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1974)
- 22 ДЗЕНЬ ЭНЕРГЕТЫКА**
- 24 230** гадоў з дня нараджэння **ЗАРЫЯНА ЯКАЎЛЕВІЧА ДАЛЕНГА-ХАДАКОЎСКАГА** (сапр. АДАМ ЧАРНОЦКІ; 1784, Лагойскі р-н – 1825), славяназнаўца, аднаго з пачынальнікаў беларускай, рускай, польскай і ўкраінскай археалогіі, старажытнай гісторыі, фалькларыстыкі, этнаграфіі
- 24 140** гадоў з дня нараджэння **ІААСАФА МАГІЛЁЎСКАГА** (свец. УЛАДЗІМІР ДАВЫДАВІЧ ЖАВАХАЎ; 1874–1937), князя, свяшчэннамучаніка, епіскапа
- 24 110** гадоў з дня нараджэння **АЛЕСЯ ДУДАРА** (сапр. АЛЯКСАНДР АЛЯКСАНДРАВІЧ ДАЙЛІДОВІЧ; 1904, Петрыкаўскі р-н – 1937), паэта, тэатральнага крытыка, перакладчыка, аднаго з заснавальнікаў літаратурнага аб’яднання “Маладняк”
- 24 60** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ ВАСІЛЬЕВІЧА РУБЛЕЎСКАГА** (1954, Лепельскі р-н), паэта, празаіка, публіцыста
- 25 РАСТВО ХРЫСТОВА** (каталіцкае Раство)
- 25 180** гадоў з дня нараджэння **НІКАДЗІМА ЮР’ЕВІЧА СІЛІВАНОВІЧА** (1834, Вілейскі р-н – 1919), беларускага і расійскага жывапісца, педагога, акадэміка Санкт-Пецярбургскай акадэміі мастацтваў
- 25 170** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ ІСАКАВІЧА ТАЛАША** (1844, Петрыкаўскі р-н – 1946), удзельніка партызанскага руху ў Беларусі ў гады грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў, народнага героя
- 25 110** гадоў з дня нараджэння **МІХАСЯ (МІХАІЛ МАРКАВІЧ; МАЙСЕЙ МОТАЛЕВІЧ) ЧАВУСКАГА** (1904, Жлобінскі р-н – 1984), пісьменніка, драматурга, сатырыка
- 25 90** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА СЦЯПАНАВІЧА ГУЛЬКО** (1924, Камянецкі р-н), вучонага ў галіне медыцынскай рэабілітацыі
- 25 75** гадоў з часу абвяшчэння **НАЦЫЯНАЛЬНЫМ ПАРКАМ “БЕЛАВЕЖСКАЯ ПУШЧА”** (Камянецкі, Пружанскі і Свіслацкі р-ны; 1939), дзяржаўнай прыродаахоўнай установы
- 27 35** гадоў з часу **ЎДЗЕЛУ САВЕЦКІХ ВОЙСК У ГРАМАДЗЯНСКАЙ ВАЙНЕ Ў АФГАНІСТАНЕ** (1979 – 1989)
- 28 100** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ КІРЫЛАВІЧА ШЫКІНА** (1914, Камянецкі р-н – 1998), мастака
- 31 160** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА УЛАДЗІМІРАВІЧА УЛАДЗІМІРАВА** (1854 – 1902 ці пасля 1913), расійскага філолага-славіста, гісторыка літаратуры, аднаго з заснавальнікаў беларусазнаўства
- 31 110** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ДЗЯНІСАВІЧА ВАРВАШЭНІ** (1904, Капыльскі р-н – 1957), партыйнага і дзяржаўнага дзеяча Беларусі, аднаго з кіраўнікоў патрыятычнага падполля і партызанскага руху на тэрыторыі Мінскай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну

ДАТЫ РОССИЙСКОГО И ЗАРУБЕЖНОГО КАЛЕНДАРЯ

В 2014 году исполняется:

- 760** лет со времени рождения **МАРКО ПОЛО** (ок. 1254–1324), итальянского путешественника, писателя
- 620** лет со времени рождения **ИОГАННА ГУТЕНБЕРГА** (между 1394/1399–1468), немецкого изобретателя, первопечатника
- 565** лет со времени рождения **ЛОРЕНЦО МЕДИЧИ** (ЛОРЕНЦО ВЕЛИКОЛЕПНОГО; 1449–1492), итальянского мецената, писателя, государственного деятеля
- 560** лет со времени рождения **АМЕРИГО ВЕСПУЧЧИ** (1454–1512), итальянского мореплавателя
- 545** лет со времени рождения **ВАСКО ДА ГАМА** (1469–1524), португальского мореплавателя
- 520** лет со времени рождения **ФРАНСУА РАБЛЕ** (ок. 1494–1553), французского писателя
- 420** лет со времени рождения **НИКОЛА ПУССЕНА** (1594–1665), французского художника
- 300** лет со времени основания **КУНСТКАМЕРЫ** (МУЗЕЯ АНТРОПОЛОГИИ И ЭТНОГРАФИИ ИМЕНИ ПЕТРА ВЕЛИКОГО РАН; Санкт-Петербург, 1714)
- 300** лет со времени появления **ЦИФИРНЫХ ШКОЛ**, первых школ светского начального образования (1714–1744)
- 290** лет со времени рождения **ТИХОНА ЗАДОНСКОГО** (1724–1783), русского православного подвижника, писателя, богослова
- 250** лет со времени начала собирания коллекции **ЭРМИТАЖА** (Санкт-Петербург; 1764)
- 250** лет со времени создания **СМОЛЬНОГО ИНСТИТУТА БЛАГОРОДНЫХ ДЕВИЦ**, первого в России женского среднего воспитательно-образовательного учреждения (Санкт-Петербург; 1764)
- 230** лет со времени организации первого **УЧЕБНОГО ЗАВЕДЕНИЯ ДЛЯ СЛЕПЫХ** (Париж; 1784)
- 90** лет со времени основания детского литературно-художественного журнала **«МУРЗИЛКА»** (1924)
- 80** лет со времени возобновлённого выхода научно-популярного журнала **«НАУКА И ЖИЗНЬ»** (1934)

ЯНВАРЬ

- 1 95** лет со дня рождения **ДЖЕРОМА ДЕЙВИДА СЭЛИНДЖЕРА** (1919–2010), американского писателя
- 1 95** лет со дня рождения **ДАНИИЛА АЛЕКСАНДРОВИЧА ГРАНИНА** (ГЕРМАНА; 1919), российского писателя
- 2 180** лет со дня рождения **ВАСИЛИЯ ГРИГОРЬЕВИЧА ПЕРОВА** (1834–1882), русского художника
- 4 80** лет со дня рождения **ЗУРАБА КОНСТАНТИНОВИЧА ЦЕРЕТЕЛИ** (ЦУЛУКИДЗЕ; 1934), грузинского и российского художника, скульптора
- 8 190** лет со дня рождения **УИЛЬЯМА УИЛКИ КОЛЛИНЗА** (1824–1889), английского писателя
- 14 190** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА ВАСИЛЬЕВИЧА СТАСОВА** (1824–1906), русского художественного и музыкального критика, историка искусства, археолога
- 16 130** лет со дня рождения **ЖЮЛЯ СЮПЕРВЬЕЛЯ** (1884–1960), французского писателя
- 19 175** лет со дня рождения **ПОЛЯ СЕЗАННА** (1839–1906), французского художника
- 21 150** лет со дня рождения **ЕВГЕНИЯ НАРКИСОВИЧА ДОБРЖИНСКОГО** (1864–1938), русского библиоковеда, библиографа, педагога
- 22 165** лет со дня рождения **ЮХАНА АВГУСТА СТРИНДБЕРГА** (1849–1912), шведского писателя
- 22 110** лет со дня рождения **АРКАДИЯ ПЕТРОВИЧА ГАЙДАРА** (ГОЛИКОВА; 1904–1941), российского писателя
- 25 255** лет со дня рождения **РОБЕРТА БЁРНСА** (1759–1796), шотландского поэта
- 25 140** лет со дня рождения **УИЛЬЯМА СОМЕРСЕТА МОЭМА** (1874–1965), английского писателя
- 26 300** лет со дня рождения **ЖАНА БАТИСТА ПИГАЛЯ** (1714–1785), французского скульптора
- 27 135** лет со дня рождения **ПАВЛА ПЕТРОВИЧА БАЖОВА** (1879–1950), русского писателя
- 30 90** лет со дня рождения **ЛЛОЙДА ЧАДЛИ АЛЕКСАНДЕРА** (1924–2007), американского писателя

ФЕВРАЛЬ

- 1   **130** лет со дня рождения **ЕВГЕНИЯ ИВАНОВИЧА ЗАМЯТИНА** (1884–1937), российского писателя
- 2   **110** лет со дня рождения **ВАЛЕРИЯ ПАВЛОВИЧА ЧКАЛОВА** (1904–1938), советского лётчика
- 8   **180** лет со дня рождения **ДМИТРИЯ ИВАНОВИЧА МЕНДЕЛЕЕВА** (1834 – 1907), русского химика
- 10   **95** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА МОИСЕЕВИЧА ВОЛОДИНА** (ЛИФШИЦА; 1919–2001), драматурга, прозаика, поэта
- 11   **120** лет со дня рождения **ВИТАЛИЯ ВАЛЕНТИНОВИЧА БИАНКИ** (1894–1959), российского писателя
- 13   **245** лет со дня рождения **ИВАНА АНДРЕЕВИЧА КРЫЛОВА** (1769–1844), русского писателя, драматурга, журналиста
- 15   **450** лет со дня рождения **ГАЛИЛЕО ГАЛИЛЕЯ** (1564–1642), итальянского учёного
- 15   **230** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ ИВАНОВИЧА ГНЕДИЧА** (1784–1833), русского издателя, библиографа, поэта, переводчика
- 18   **610** лет со дня рождения **ЛЕОНА БАТТИСТЫ АЛЬБЕРТИ** (1404–1472), итальянского учёного, архитектора, писателя, музыканта
- 21   **110** лет со дня рождения **АЛЕКСЕЯ НИКОЛАЕВИЧА КОСЫГИНА** (1904–1980), советского партийного и государственного деятеля
- 25   **100** лет со дня рождения **АРКАДИЯ (АВРААМА) ИЛЬИЧА ОСТРОВСКОГО** (1914–1967), российского композитора
- 26   **145** лет со дня рождения **НАДЕЖДЫ КОНСТАНТИНОВНЫ КРУПСКОЙ** (УЛЬЯНОВОЙ; 1869–1939), советского государственного и партийного деятеля

МАРТ

- 1   **85** лет со дня рождения **ИГОРЯ ИВАНОВИЧА АКИМУШКИНА** (1929–1993), российского писателя, учёного-натуралиста
- 2   **155** лет со дня рождения **ШОЛОМ-АЛЕЙХЕМА** (ШОЛОМА НОХУМОВИЧА РАБИНОВИЧА; 1859–1916), русского писателя
- 2   **190** лет со дня рождения **БЕРДЖИХА СМЕТАНЫ** (1824–1884), чешского композитора, дирижёра
- 2   **190** лет со дня рождения **КОНСТАНТИНА ДМИТРИЕВИЧА УШИНСКОГО** (1824–1870), русского педагога
- 3   **180** лет со дня рождения **СЕРГЕЯ МИХАЙЛОВИЧА ТРЕТЬЯКОВА** (1834–1892), русского предпринимателя, коллекционера
- 3   **115** лет со дня рождения **ЮРИЯ КАРЛОВИЧА ОЛЕШИ** (1899–1960), российского писателя, драматурга
- 6   **85** лет со дня рождения **ФАЗИЛЯ АБДУЛОВИЧА ИСКАНДЕРА** (1929), российского писателя

- 9   **200** лет со дня рождения **ТАРАСА ГРИГОРЬЕВИЧА ШЕВЧЕНКО** (1814–1861), украинского поэта, художника, мыслителя
- 9   **80** лет со дня рождения **ЮРИЯ АЛЕКСЕЕВИЧА ГАГАРИНА** (1934–1968), первого космонавта, лётчика-космонавта СССР
- 11   **470** лет со дня рождения **ТОРКВАТО ТАССО** (1544–1595), итальянского поэта
- 12   **125** лет со дня рождения **ВАЦЛАВА ФОМИЧА НИЖИНСКОГО** (1889–1950), русского артиста балета, балетмейстера
- 14   **135** лет со дня рождения **АЛЬБЕРТА ЭЙНШТЕЙНА** (1879–1955), немецкого физика
- 15   **90** лет со дня рождения **ЮРИЯ ВАСИЛЬЕВИЧА БОНДАРЕВА** (1924), российского писателя
- 16   **155** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА СТЕПАНОВИЧА ПОПОВА** (1859–1906), русского физика, электротехника
- 16   **130** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА РОМАНОВИЧА БЕЛЯЕВА** (1884–1942), русского писателя
- 18   **170** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ АНДРЕЕВИЧА РИМСКОГО-КОРСАКОВА** (1844–1908), русского композитора, педагога, дирижёра
- 21   **175** лет со дня рождения **МОДЕСТА ПЕТРОВИЧА МУСОРГСКОГО** (1839–1881), русского композитора
- 27   **270** лет со дня рождения **АЛЕКСЕЯ ИВАНОВИЧА МУСИНА-ПУШКИНА** (1744–1817), русского археографа, историка
- 29   **450** лет со дня издания **“АПОСТОЛА”** Ивана Фёдорова и Петра Мстиславца (1564)
- 30   **170** лет со дня рождения **ПОЛЯ ВЕРЛЕНА** (1844–1896), французского поэта

АПРЕЛЬ

- 1   **205** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ ВАСИЛЬЕВИЧА ГОГОЛЯ** (1809–1852), русского писателя, драматурга, критика, публициста
- 4   **110** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА АФИНОГЕНОВА** (1904–1941), российского драматурга
- 8   **250** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ ПЕТРОВИЧА РЕЗАНОВА** (1764–1807), русского государственного деятеля, инициатора первой русской кругосветной экспедиции
- 14   **270** лет со дня рождения **ДЕНИСА ИВАНОВИЧА ФОНВИЗИНА** (1744/1745–1792), русского драматурга, публициста, переводчика
- 16   **170** лет со дня рождения **АНАТОЛЯ ФРАНСА** (АНАТОЛЯ ФРАНСУА ТИБО; 1844–1924), французского писателя
- 17   **120** лет со дня рождения **НИКИТЫ СЕРГЕЕВИЧА ХРУЩЁВА** (1894–1971), советского государственного деятеля
- 22   **290** лет со дня рождения **ИММАНУИЛА КАНТА** (1724–1804), немецкого философа

- 22 **105** лет со дня рождения **ВАДИМА МИХАЙЛОВИЧА КОЖЕВНИКОВА** (1909–1984), российского писателя
- 23 **450** лет со дня рождения **УИЛЬЯМА ШЕКСПИРА** (1564–1616), английского драматурга и поэта
- 24 **115** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА ВЛАДИМИРОВИЧА НАБОКОВА** (1899–1977), российского писателя, поэта, переводчика, литературоведа
- 25 **100** лет со дня рождения **КЛОДА МОРИАКА** (1914–1996), французского писателя, литературоведа
- 26 **185** лет со дня рождения **ГРИГОРИЯ ПЕТРОВИЧА ДАНИЛЕВСКОГО** (1829–1890), русского писателя

МАЙ

- 1 **90** лет со дня рождения **ВИКТОРА ПЕТРОВИЧА АСТАФЬЕВА** (1924–2001), российского писателя
- 2 **155** лет со дня рождения **ДЖЕРОМА КЛАПКИ ДЖЕРОМА** (1859–1927), американского писателя
- 3 **545** лет со дня рождения **НИККОЛО МАКИАВЕЛЛИ** (1469–1527), итальянского писателя, историка, военного теоретика, политического мыслителя
- 4 **100** лет со дня рождения **МАРКА ГРИГОРЬЕВИЧА ФРАДКИНА** (1914–1990), советского композитора
- 5 **195** лет со дня рождения **СТАНИСЛАВА МОНЮШКО** (1819–1872), польского композитора
- 8 **270** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ ИВАНОВИЧА НОВИКОВА** (1744–1818), русского просветителя, писателя, журналиста, книгоиздателя
- 9 **90** лет со дня рождения **БУЛАТА ШАЛВОВИЧА ОКУДЖАВЫ** (1924–1997), поэта, писателя, драматурга
- 10 **90** лет со дня рождения **ЮЛИИ ВЛАДИМИРОВНЫ ДРУНИНОЙ** (1924–1991), российской поэтессы
- 11 **110** лет со дня рождения **САЛЬВАДОРА ФЕЛИПЕ ХАСИНТО ДАЛИ** (1904–1989), испанского художника
- 11 **150** лет со дня рождения **ЭТЕЛЬ ЛИЛИАН ВОЙНИЧ** (1864–1960), англо-американской писательницы, композитора
- 12 **110** лет со дня рождения **ВИЛИСА ТЕНИСОВИЧА ЛАЦИСА** (1904–1966), латышского писателя
- 20 **215** лет со дня рождения **ОНОРЕ ДЕ БАЛЬЗАКА** (1799–1850), французского писателя
- 21 **90** лет со дня рождения **БОРИСА ЛЬВОВИЧА ВАСИЛЬЕВА** (1924–2013), российского писателя, драматурга, публициста
- 22 **155** лет со дня рождения **АРТУРА (ИГНАТИУСА) КОНАН ДОЙЛА** (1859–1930), английского писателя

- 22 100 лет со дня рождения **НИКОЛАЯ ФЁДОРОВИЧА МАКАРОВА** (1914–1988), российского конструктора огнестрельного оружия
- 27 **ВСЕРОССИЙСКИЙ ДЕНЬ БИБЛИОТЕК**
- 31 115 лет со дня рождения **ЛЕОНИДА МАКСИМОВИЧА ЛЕОНОВА** (1899–1994), российского писателя, драматурга

ИЮНЬ

- 1 210 лет со дня рождения **МИХАИЛА ИВАНОВИЧА ГЛИНКИ** (1804–1857), русского композитора
- 1 170 лет со дня рождения **ВАСИЛИЯ ДМИТРИЕВИЧА ПОЛЕНОВА** (1844–1927), русского художника
- 2 110 лет со дня рождения **НИКОЛАЯ КОРНЕЕВИЧА ЧУКОВСКОГО** (1904–1965), русского писателя, поэта, переводчика
- 4 415 лет со дня рождения **ДИЕГО (РОДРИГЕСА ДЕ СИЛЬВА) ВЕЛАСКЕСА** (1599–1660), испанского художника
- 6 215 лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА СЕРГЕЕВИЧА ПУШКИНА** (1799–1837), русского поэта, писателя, драматурга
- 14 90 лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА АЛЕКСЕЕВИЧА СОЛОУХИНА** (1924–1997), российского писателя
- 15 100 лет со дня рождения **ЮРИЯ ВЛАДИМИРОВИЧА АНДРОПОВА** (1914–1984), советского партийного и государственного деятеля
- 19 270 лет со дня присвоения нового статуса **ТРОИЦЕ-СЕРГИЕВОЙ ЛАВРЕ** (1744)
- 23 120 лет со дня учреждения **МЕЖДУНАРОДНОГО ОЛИМПИЙСКОГО КОМИТЕТА (МОК; 1894)**
- 23 125 лет со дня рождения **АННЫ АНДРЕЕВНЫ АХМАТОВОЙ** (ГОРЕНКО; 1889–1966), русской поэтессы

ИЮЛЬ

- 1 125 лет со дня рождения **ВЕРЫ ИГНАТЬЕВНЫ МУХИНОЙ** (1889–1953), советского скульптора
- 1 210 лет со дня рождения **ЖОРЖ САНД (АВРОРЫ ДЮПЕН; 1804–1876)**, французской писательницы
- 2 300 лет со дня рождения **КРИСТОФА ВИЛИБАЛЬДА ГЛЮКА** (1714–1787), австрийского композитора
- 3 150 лет со дня рождения **МИТРОФАНА ЕФИМОВИЧА ПЯТНИЦКОГО** (1864–1927), русского музыканта, основателя Русского народного хора (1910; с 1940 – Государственный народный хор им. М.Е. Пятницкого)
- 7 130 лет со дня рождения **ЛИОНА ФЕЙХТВАНГЕРА** (1884–1958), немецкого писателя
- 9 250 лет со дня рождения **АННЫ РАДКЛИФ (УОРД; 1764–1823)**, английской писательницы

- 10   **140** лет со дня рождения **СЕРГЕЯ ТИМОФЕЕВИЧА КОНЁНКОВА** (1874–1971), российского скульптора
- 12   **130** лет со дня рождения **АМЕДЕО МОДИЛЬЯНИ** (1884–1920), итальянского художника, скульптора
- 12   **110** лет со дня рождения **ПАБЛО НЕРУДЫ** (1904–1973), чилийского поэта
- 13   **120** лет со дня рождения **ИСААКА ЭММАНУИЛОВИЧА БАБЕЛЯ** (1894–1941), российского писателя
- 15   **95** лет со дня рождения **АЙРИС МЁРДОК** (МЭРДОК; 1919–1999), английской писательницы
- 19   **200** лет со дня рождения **СЭМЮЭЛЯ КОЛЬТА** (1814–1862), американского конструктора, создателя собственной конструкции револьвера
- 19   **180** лет со дня рождения **ИЛЕРА ЖЕРМЕНА ЭДГАРА ДЕГА** (1834–1917), французского художника, графика, скульптора
- 20   **710** лет со дня рождения **ФРАНЧЕСКО ПЕТРАРКИ** (1304–1374), итальянского поэта
- 21   **115** лет со дня рождения **ЭРНЕСТА МИЛЛЕРА ХЕМИНГУЭЯ** (1899–1961), американского писателя
- 25   **85** лет со дня рождения **ВАСИЛИЯ МАКАРОВИЧА ШУКШИНА** (1929–1974), российского писателя
- 27   **230** лет со дня рождения **ДЕНИСА ВАСИЛЬЕВИЧА ДАВЫДОВА** (1784–1839), русского писателя, поэта
- 28   **190** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА ДЮМА** (сына; 1824–1895), французского писателя

АВГУСТ

- 1   **195** лет со дня рождения **ГЕРМАНА МЕЛВИЛЛА** (1819–1891), американского писателя
- 3   **90** лет со дня рождения **АНАТОЛИЯ ГЕОРГИЕВИЧА АЛЕКСИНА** (ГОБЕРМАНА; 1924), российского писателя
- 3   **110** лет со дня рождения **КЛИФФОРДА ДОНАЛЬДА САЙМАКА** (1904–1988), американского писателя
- 4   **155** лет со дня рождения **КНУТА ГАМСУНА** (1859–1952), норвежского писателя
- 4   **105** лет со дня рождения **МАРИИ ВАСИЛЬЕВНЫ МАШКОВОЙ** (1909–1997), российского библиографа, книговеда, историка библиографии
- 5   **170** лет со дня рождения **ИЛЬИ ЕФИМОВИЧА РЕПИНА** (1844–1930), русского художника
- 9   **100** лет со дня рождения **ТУВЕ МАРИКИ ЯНССОН** (1914–2001), финской писательницы, художника
- 15   **245** лет со дня рождения **НАПОЛЕОНА I** (НАПОЛЕОНА БОНАПАРТА; 1769–1821), французского императора, полководца

- 26 **100** лет со дня рождения **ХУЛИО КОРТАСАРА** (1914–1984), аргентинского писателя
- 28 **265** лет со дня рождения **ИОГАННА ВОЛЬФГАНГА ГЁТЕ** (1749–1832), немецкого писателя, поэта, естествоиспытателя
- 29 **65** лет со дня проведения **ПЕРВОГО ИСПЫТАНИЯ АТОМНОЙ БОМБЫ** в СССР (1949)
- 31 **265** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА РАДИЩЕВА** (1749–1802), русского писателя, философа, революционера

СЕНТЯБРЬ

- 1 **115** лет со дня рождения **АНДРЕЯ ПЛАТОНОВИЧА ПЛАТОНОВА** (КЛИМЕНТОВА; 1899–1951), российского писателя
- 13 **120** лет со дня рождения **ДЖОНА БОЙТОНА ПРИСТЛИ** (1894–1984), английского писателя
- 13 **120** лет со дня рождения **ЮЛИАНА ТУВИМА** (1894–1953), польского поэта
- 15 **225** лет со дня рождения **ДЖЕЙМСА ФЕНИМОРА КУПЕРА** (1789–1851), американского писателя
- 17 **150** лет со дня рождения **МИХАИЛА МИХАЙЛОВИЧА КОЦЮБИНСКОГО** (1864–1913), украинского писателя
- 19 **100** лет со дня рождения **ВИКТОРА ФЁДОРОВИЧА БОКОВА** (1914–2009), российского поэта
- 21 **270** лет со дня рождения **ДЖАКОМО КВАРЕНГИ** (ГВАРЕНГИ; 1744–1817), русского архитектора
- 21 **160** лет со дня рождения **ИОСИФА НИКОЛАЕВИЧА КНЕБЕЛЯ** (1854–1926), русского издателя, книгопродавца, общественного деятеля
- 23 **180** лет со дня рождения **АЛЕКСЕЯ СЕРГЕЕВИЧА СУВОРИНА** (1834–1912), русского издателя, журналиста
- 29 **110** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ АЛЕКСЕЕВИЧА ОСТРОВСКОГО** (1904–1936), советского писателя

ОКТЯБРЬ

- 2 **110** лет со дня рождения **ГРЭМА ГРИНА** (1904–1991), английского писателя
- 2 **100** лет со дня рождения **ЮРИЯ БОРИСОВИЧА ЛЕВИТАНА** (1914–1983), советского диктора
- 3 **95** лет со дня рождения **ЭДУАРДАСА БЕНЬЯМИНОВИЧА МЕЖЕЛАЙТИСА** (1919–1997), литовского поэта, переводчика
- 3 **95** лет со дня рождения **СЕРГЕЯ СЕРГЕЕВИЧА НАРОВЧАТОВА** (1919–1981), российского поэта, критика, публициста
- 5 **150** лет со дня рождения **ЛУИ ЖАНА ЛЮМЬЕРА** (1864–1948), французского изобретателя кинематографа

- 6   **100** лет со дня рождения **ТУРА ХЕЙЕРДАЛА** (1914–2002), норвежского путешественника, этнографа, археолога, писателя
- 7   **80** лет со дня рождения **НОВЕЛЛЫ НИКОЛАЕВНЫ МАТВЕЕВОЙ** (1934), российской поэтессы, автора-исполнителя песен
- 9   **140** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ КОНСТАНТИНОВИЧА РЕРИХА** (1874–1947), русского художника, философа, общественного деятеля
- 11   **120** лет со дня рождения **БОРИСА АНДРЕЕВИЧА ПИЛЬНЯКА** (ВОГАУ; 1894–1938), русского писателя
- 15   **205** лет со дня рождения **АЛЕКСЕЯ ВАСИЛЬЕВИЧА КОЛЬЦОВА** (1809–1842), русского поэта
- 15   **200** лет со дня рождения **МИХАИЛА ЮРЬЕВИЧА ЛЕРМОНТОВА** (1814–1841), русского поэта, писателя, драматурга
- 15   **170** лет со дня рождения **ФРИДРИХА НИЦШЕ** (1844–1900), немецкого философа, поэта
- 16   **160** лет со дня рождения **ОСКАРА УАЙЛЬДА** (1854–1900), английского писателя
- 18   **120** лет со дня рождения **ЮРИЯ НИКОЛАЕВИЧА ТЫНЯНОВА** (1894–1943), русского писателя, литературоведа
- 18   **80** лет со дня рождения **КИРА БУЛЫЧЁВА** (ИГОРЯ ВСЕВОЛОДОВИЧА МОЖЕЙКО; 1934–2003), русского писателя-фантаста
- 20   **175** лет со дня рождения **ФЛОРЕНТИЯ ФЁДОРОВИЧА ПАВЛЕНКОВА** (1839–1900), русского книгоиздателя, создателя серии «ЖЗЛ»
- 20   **155** лет со дня рождения **ДЖОНА ДЬЮИ** (1859–1952), американского философа, психолога, педагога
- 21   **85** лет со дня рождения **УРСУЛЫ КРЕБЕР ЛЕ ГУИН** (1929), американской писательницы
- 28   **545** лет со дня рождения **ЭРАЗМА РОТТЕРДАМСКОГО** (1469–1536), нидерландского учёного-гуманиста

НОЯБРЬ

- 4   **230** лет со дня рождения **ОСИПА ИВАНОВИЧА БОВЕ** (1784–1834), русского архитектора
- 5   **110** лет со дня рождения **СВЯТОСЛАВА НИКОЛАЕВИЧА РЕРИХА** (1904–1993), русского художника
- 8   **150** лет со дня рождения **ВЕРЫ ФЁДОРОВНЫ КОМИССАРЖЕВСКОЙ** (1864–1910), русской актрисы
- 10   **255** лет со дня рождения **ИОАННА КРИСТОФА ФРИДРИХА ШИЛЛЕРА** (1759–1805), немецкого писателя
- 12   **60** лет со дня рождения **ЮРИЯ МИХАЙЛОВИЧА ПОЛЯКОВА** (1954), русского писателя, публициста
- 17   **110** лет со дня рождения **САЛОМЕИ НЕРИС** (1904–1945), литовской

поэтессы

- 20 145** лет со дня рождения **ЗИНАИДЫ НИКОЛАЕВНЫ ГИППИУС** (1869–1945), российской поэтессы, писательницы
- 21 320** лет со дня рождения **ВОЛЬТЕРА** (МАРИ ФРАНСУА АРУЭ; 1694–1778), французского философа
- 24 150** лет со дня рождения **АНРИ МАРИ РАЙМОНА ДЕ ТУЛУЗ-ЛОТРЕКА** (1864–1901), французского художника, графика

ДЕКАБРЬ

- 1 145** лет со дня рождения **МИРРЫ (МАРИИ) АЛЕКСАНДРОВНЫ ЛОХВИЦКОЙ** (1869–1905), русской поэтессы
- 4 130** лет со дня рождения **КАТАРИНЫ СУСАННЫ ПРИЧАРД** (1884–1969), австралийской писательницы
- 7 245** лет со дня учреждения **ОРДЕНА СВЯТОГО ГЕОРГИЯ** (1769), высшей военной награды Российской империи
- 10 210** лет со дня рождения **ЭЖЕНА (МАРИ ЖОЗЕФА) СЮ** (1804–1857), французского писателя
- 10 190** лет со дня рождения **ДЖОРДЖА МАКДОНАЛЬДА** (1824–1905), шотландского писателя
- 21 70** лет со дня рождения **ЮРИЯ АНТОНОВИЧА БЕЛЯЕВА** (1944), российского писателя, учёного, общественного деятеля
- 23 215** лет со дня рождения **КАРЛА ПАВЛОВИЧА БРЮЛЛОВА** (1799–1852), русского художника
- 31 145** лет со дня рождения **АНРИ ЭМИЛЯ БЕНУА МАТИССА** (1869–1954), французского художника, графика, скульптора

КНИГИ-ЮБИЛЯРЫ 2014 ГОДА

- 1020 лет** Абулькасим Фирдоуси “ШАХНАМЕ”: поэма (994)
- 675 лет** Джованни Боккаччо “Тесеида”: поэма (1339)
- 660 лет** Франческо Петрарка “Триумфы”: поэма (1354)
- 520 лет** Себастиан Брант “Корабль дураков”: сатирическая поэма (1494)
- 515 лет** Алишер Навои “Язык птиц”: аллегорическая поэма (1499)
- 420 лет** Уильям Шекспир “Тит Андроник”: трагедия; “Лукреция”: поэма (1594)
- 410 лет** Уильям Шекспир “Отелло”: трагедия (1604)
- 405 лет** Лопе де Вега “Новое искусство сочинять комедии в наше время”: стихотворный трактат (1609)
- 400 лет** Бенджамин Джонсон “Варфоломеевская ярмарка”: комедия нравов (1614)
- 340 лет** Никола Буало “Поэтическое искусство”: стихотворный трактат (1674)
- 310 лет** Джонатан Свифт “Сказка бочки” (1704)
- 295 лет** Даниэль Дефо “Приключения Робинзона Крузо”: роман (1719)
- 280 лет** Генри Филдинг “Дон Кихот в Англии”: политическая комедия (1734)
- 265 лет** Генри Филдинг “История Тома Джонса, найдёныша”: роман-эпопея (1749)
- 255 лет** Франсуа Мари Аруэ Вольтер “Кандид, или Оптимизм”: повесть (1759)
- 250 лет** Фридрих Клопшток “Соломон”: трагедия (1764)
- 245 лет** Жан Жак Руссо “Исповедь”: роман-автобиография (1769)
- 240 лет** Александр Петрович Сумароков “Мстислав”: трагедия (1774)
- 240 лет** Иоганн Вольфганг Гёте “Страдания юного Вертера”: роман (1774)
- 235 лет** Дени Дидро “Племянник Рамо”: повесть-диалог (1779)
- 230 лет** Иоганн Шиллер “Коварство и любовь”: драма (1784)
- 205 лет** Иван Андреевич Крылов “Басни”: сборник (1809)
- 200 лет** Александр Сергеевич Пушкин “Воспоминания в Царском Селе” (1814)
- 190 лет** Александр Сергеевич Грибоедов “Горе от ума”: комедия в стихах (1824)
- 185 лет** Николай Михайлович Карамзин “История государства Российского” (1829)
- 180 лет** Эдуард Джордж Булвер-Литтон “Последние дни Помпеи”: роман (1834)
- 180 лет** Пётр Павлович Ершов “Конёк-Горбунок”: сказка (1834)
- 175 лет** Стендаль “Пармская обитель” (1839)
- 175 лет** Михаил Юрьевич Лермонтов “Мцыри”: поэма (1839)
- 175 лет** Эдуард Джордж Булвер-Литтон “Ришельё”: историческая драма (1839)

- 170 лет Ханс Кристиан Андерсен “Снежная королева”: сказка (1844)**
- 170 лет Тарас Григорьевич Шевченко “Сон”: поэма; “Наймичка”: повесть (1844)**
- 165 лет Элиас Лёнрот “Калевала”: эпос (1849)**
- 155 лет Иван Сергеевич Тургенев “Дворянское гнездо” (1859)**
- 155 лет Александр Николаевич Островский “Гроза”: пьеса (1859)**
- 155 лет Иван Александрович Гончаров “Обломов”: роман (1859)**
- 150 лет Николай Александрович Некрасов “Железная дорога”: поэма (1864)**
- 145 лет Лев Николаевич Толстой “Война и мир”: роман (1869)**
- 145 лет Виктор Гюго “Человек, который смеётся”: роман (1869)**
- 145 лет Иван Александрович Гончаров “Обрыв”: роман (1869)**
- 140 лет Раффаэлло Джованьоли “Спартак”: роман (1874)**
- 135 лет Генрих Ибсен “Кукольный дом”: пьеса (1879)**
- 135 лет Альфонс Доде “Короли в изгнании”: роман (1879)**
- 130 лет Марк Твен “Приключения Гекльберри Финна”: роман (1884)**
- 125 лет Марк Твен “Янки из Коннектикута при дворе короля Артура”: роман (1889)**
- 120 лет Джозеф Редьярд Киплинг “Книга джунглей” (1894)**
- 120 лет Эмиль Золя “Лурд”: роман (1894)**
- 115 лет Лев Николаевич Толстой “Воскресение”: роман (1899)**
- 115 лет Максим Горький “Фома Гордеев”: роман (1899)**
- 110 лет Антон Павлович Чехов “Вишнёвый сад”: пьеса (1904)**
- 110 лет Александр Александрович Блок “Стихи о Прекрасной Даме” (1904)**
- 110 лет Джон Голсуорси “Остров Фарисеев”: роман (1904)**
- 110 лет Лев Николаевич Толстой “Хаджи-Мурат”: повесть (1904)**
- 105 лет Джек Лондон “Мартин Иден”: роман (1909)**
- 100 лет Анна Андреевна Ахматова “Чётки”: сборник стихов (1914)**
- 95 лет Джон Рид “Десять дней, которые потрясли мир” (1919)**
- 95 лет Уильям Сомерсет Моэм “Луна и грош”: роман (1919)**
- 90 лет Корней Иванович Чуковский “Муха-цокотуха”: сказка в стихах (1924)**
- 90 лет Сергей Александрович Есенин “Москва кабацкая”: цикл стихов (1924)**
- 85 лет Эрих Мария Ремарк “На Западном фронте без перемен”: роман (1929)**
- 85 лет Эрнест Хемингуэй “Прощай, оружие!”: роман (1929)**
- 80 лет Евгений Львович Шварц “Голый король”: пьеса (1934)**
- 80 лет Фрэнсис Скотт Фицджеральд “Ночь нежна”: роман (1934)**
- 80 лет Ирвинг Стоун “Жажда жизни”: роман-биография (1934)**
- 75 лет Павел Петрович Бажов “Малахитовая шкатулка”: сборник сказов (1939)**
- 75 лет Василий Григорьевич Ян “Чингисхан”: роман (1939)**
- 75 лет Антуан де Сент-Экзюпери “Планета людей”: роман (1939)**

- 75 лет Рувим Исаевич Фраерман “Дикая собака Динго” или “Повесть о первой любви” (1939)
- 75 лет Джон Стейнбек “Гроздь гнева”: роман (1939)
- 70 лет Вениамин Александрович Каверин “Два капитана”: роман (1944)
- 70 лет Константин Михайлович Симонов “Дни и ночи”: повесть (1944)
- 70 лет Александр Альфредович Бек “Волоколамское шоссе”: повесть (1944)
- 65 лет Джеймс Олдридж “Дипломат”: роман (1949)
- 65 лет Анна Зегерс “Мёртвые остаются молодыми”: роман (1949)
- 65 лет Иван Петрович Шамякин “Глубокое течение”: роман (1949)
- 65 лет Агния Львовна Барто “Стихи детям”: сборник (1949)
- 60 лет Николай Николаевич Носов “Приключения Незнайки и его друзей”: роман (1954)
- 60 лет Эрих Мария Ремарк “Время жить и время умирать”: роман (1954)
- 60 лет Якуб Колас “На расстанях”: роман (1954)
- 60 лет Лев Вениаминович Никулин “Московские зори”: роман (1954)
- 55 лет Василий Владимирович Быков “Журавлиный крик”: повесть (1959)
- 55 лет Эрих Мария Ремарк “Жизнь взаимы”: роман (1959)
- 55 лет Ольга Фёдоровна Берггольц “Дневные звёзды”: книга лирической прозы (1959)
- 55 лет Алексей Николаевич Арбузов “Иркутская история”: пьеса (1959)
- 55 лет Валентина Александровна Осеева “Динка”: повесть (1959)
- 55 лет Виктор Юзефович Драгунский “Денискины рассказы” (1959)
- 50 лет Иван Петрович Шамякин “Сердце на ладони”: роман (1964)
- 50 лет Михаил Николаевич Алексеев “Хлеб – имя существительное”: повесть (1964)
- 50 лет Юрий Павлович Герман “Я отвечаю за всё”: роман, завершение трилогии (1964)
- 45 лет Франсуаза Саган “Немного солнца в холодной воде”: роман (1969)
- 45 лет Лев Васильевич Успенский “Загадки топонимики” (1969)
- 45 лет Юрий Васильевич Бондарев “Горячий снег”: роман (1969)
- 40 лет Валентин Григорьевич Распутин “Живи и помни”: повесть (1974)
- 40 лет Владислав Петрович Крапивин “Мальчик со шпагой”: трилогия (1974)
- 35 лет Валентин Саввич Пикуль “У последней черты”: роман (1979)
- 35 лет Александр Исаакович Гельман “Мы, нижеподписавшиеся”: пьеса (1979)
- 30 лет Валентин Саввич Пикуль “Фаворит”: роман (1984)
- 30 лет Андрей Андреевич Вознесенский “Прорабы духа”: сборник (1984)
- 30 лет Юлиан Семёнович Семёнов “Пресс-центр”: роман (1984)
- 30 лет Владимир Алексеевич Чивилихин “Память”: роман-эссе (1984)
- 25 лет Александр Борисович Чаковский “Нюрнбергские призраки”: роман (1994)
- 20 лет Виктор Петрович Астафьев “Прокляты и убиты”: роман (1994)

ЗМЕСТ

Международные десятилетия и годы	3
Международные дни и недели	4
Список аббревиатур	10
Даты беларускага і краязнаўчага календара	11
У 2014 годзе спаўняецца	11
Студзень	15
Люты	19
Сакавік	21
Красавік	23
Май	25
Чэрвень	27
Ліпень	29
Жнівень	31
Верасень	33
Кастрычнік	37
Лістапад	39
Снежань	42
Даты русійскага і зарубежнага календара	45
В 2014 годзе исполняецца	45
Январь	46
Февраль	47
Март	47
Апрель	48
Май	49
Июнь	50
Июль	50
Август	51
Сентябрь	52
Октябрь	52
Ноябрь	53
Декабрь	54
Книги-юбилеі 2014 г.	55

КАЛЕНДАР ЗНАМЯНАЛЬНЫХ І ПАМЯТНЫХ ДАТ
НА 2014 ГОД

Складальнікі	А.С. Кузьміна Л.І. Рачкоўская І. С. Малашкевіч
Рэдактары	Л.К. Кароль Ю.М. Майкевіч

224016, г. Брэст, бульвар Касманаўтаў, 48
УК “Абласная бібліятэка імя М. Горкага”
Аддзел бібліятэчнаўства

8 (0162) 23 21 20

E-mail: brestrl@mail.ru